

TRANSILVANI'A.

Fóia Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu.

Acésta fóia ese câte 2 cóle pe luna si costa 3 florini val. austr., pentru cei ce nu sunt membrii asociatiunei.
Pentru strainatate 9 franci (lei noi) cu porto postei.

Abonamentul se face numai pe câte 1 anu intregu.
Se abonédia la Comitétulu Asociatiunei in Sibiu, séu prin posta séu prin domnii colectori.

Sumariu: Institutele de creditu si economii. — Raportulu directiunei Institutului de creditu si economii „Albin'a“ in Sibiu. — Academi'a romana. Sesiunea generala din anulu 1887. Raportulu secretariului generalu asupra lucrarilor facute in anulu 1886—87. — Urmari ale resboiului vamalu dintre Austro-Ungári'a si Románi'a. — Despre limb'a țiganésca in raportu cu alte limbi. — Procesu verbale al comitetului asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, luatu in siedinti'a dela 4 Martie st. n. 1887. — Bibliografia. — Conspéctulu cărtiloru intrate la bibliotec'a asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu in decursulu anului 1886. — Scól'a superióra de fetitiei din Sibiu, colecte. (Continuare din Nr. 3—4.)

Institutele de credit și economii.

Inainte numai cu unu vécu de ómeni, adeca inainte cu vreo 35 de ani numele de banca, casse de pastrare, casse de anticipatiuni abia erau cunoscute in tierile corónei unguresci si in Galiti'a intre comerciantii din cetatile mari si nici chiaru la aceia in altu intielesu, decâtu in mesur'a in care aveau a face unii si altii cu asia numit'a Banca nationala sau mai exactu banc'a Monarchiei cu resiedinti'a in Vien'a, sau încátu unii cetatieni mai avuti erau membrii ai unoru consortie cá fundatóre ale prea puçineloru casse de economii (Sparcassen) cu câte unu capitalu fórte modestu, inpartitu in actiuni de câte 50 sau celu multu 100 fl. In Transilvani'a se infiintasera intre anii 1835 si 1840 abia dóue casse de pastrare, inse numai de càtra sasi si numai pe sam'a loru. Tóte impregiurarile erau in contra infiintari ei unoru institute de natur'a acestora. Nesciintia grósa, adeca intunerecu de nópte innuorata in tóte afacerile de natura national-economica; lips'a totala a spiritului de asociatiune; legislatiune feudalistica afurisita, care ucidea in germine orice creditu de omu cu consciintia; lips'a de legi cambiali, sau încátu erau introduse acelea de càtra imperatés'a Mari'a Teresi'a in puterea bratialoru, prin octroare*), absolut'a neputintia de a le aplicá la clasele privi-

legiate, care 'si bateau jocu de asia numitulu Obligó prin cambii (politie, Wechsel), dicéndu cá ei nu sunt nemti. ci sunt Nemes emberek; éra in càtu pentru poporu, creditulu seu putea se existe in Ceriu, nu si in acestea tieri, unde neprivilegiatii nu puteau se aiba proprietate de paméntu, éra persón'a loru nu erá recunoscuta prin lege de persóna omenésca, ci numai de animalu cá boulu si calulu.

Cându renumitulu comite Stefanu Szécheni a provocatu mai àntaiu in a. 1830 in cartea sa titulata Hitel (Creditu) pe clasele privilegiate, cá se renuntie la multiimea privilegieloru si anume, cá adoptandu legile cambiali europene sè se supuna si dènsii la ele, cartea lui fú declarata de rebeliune si tradare infama, apoi data flacariloru in piati'a publica.

In a. 1843 când Franciscu Deak (alias Pescariu, propuse si indemná pe privilegiatii in adunarea electorala din comitatulu Zala, cá sè se supuna si ei la platirea de inoposite si la legile de creditu, o patí mai reu decâtu spre ex. Mocsáry in dilele nóstre, pentrucá fú silitu se fuga din adunare, si fiindcá unii furiosi trasera din pusci asupra lui, numai ca prin urechile acului scapá cu viatia in curtea si in casele sale.

A trebuitu se ajunga lumea anulu 1848 pentru-cá ideile si legile europene se strabata si prin massele (glótele) crude ale acestoru tieri.

Dela 1850 inainte gubernele absolutiste si semiconstitutionali câte au succesu pàna la 1867 au resturnatu multe ziduri despartitóre si privilegie calcatóre de drepturile omenesci, prin urmare au nimicitu si spurcatulu privilegiu de a face datorii fara nici-unu cumpatu si a nu le mai platí niciodata. S'au incercatu, se mai încerca si astadi unii a se mai întórce la ele, inse numai cu pericolu invederatu de a compromite si chiaru a nimici creditulu statului intregu in ochii celorlalte staturi, prin urmare a si curmá ori-ce relatiuni national-economice

*) Leges Cambiales. I. Norma: juxta quam in casibus ordinandi concursus Creditorum in M. Transsilvaniae Principatu procedendum est. II. Norma: juxta quam contra decoctores et dolosos debitores procedendum, statui Magni Principatus Transilvaniae adaptata. Cibinii, Typis Martini de Hochmeister. Formatu 8-vo micu, 112 pagine. Anulu tiparirii nu este pusu; inse rescriptulu imperatéssei prin care s'au introdusu aceste legi sau normative spre a se aplicá celu puçinu in Sasime pe la locuri de comerciu, e emanatu din 4 Iuliu 1772, adeca inainte cu 115 ani apoi resistentia asupra loru a duratu in Ardélu pàna in 1848.

cu acelea, ceea ce ar însemna caderea mai multu decâtu sigura a statului.

Sciintia economiei nationale si politice mai este inca tènera si cruda la popòrale conlocuitoare, ea inse totusi prinde cu incetulu radecini; chiaru si noi putemu se simtimu o adeverata consolatiune sufletésca vedendu ca exemplele date de càtra altii afla imitatori, si cà doctrinele national-economice càte se propaga prin diarie si prin carti romanesci la publiculu nostru nu cadu tôte intre pietrii si spinetu, ci ele ajungu si pe straturi sanetòse, mai alesu dupace si Asociatiunea transilvana, merge in fia-care anu in càte unu tinutu, spre a indemnà prin graiulu viu la întreprinderi practice.

Dupa caderea libertatiei constitutionale sau incai falsificarea acesteia dupa anulu 1852 in Franci'a, renumitul Proudhon disese intru o scriere a sa, cà in epoce de acelea politic'a cea mai intielépta si mai sanetòsa ce póte face unu poporu este, cà se se puna cu totu adinsulu pe lucru, se invetie a munci, a càstiga, a pastra, fia-care in profesiunea ce va fi invetiata si in vocatiunea ce va fi avèndu, cu alte cuvente, se invetie fia-care locuitoriu a se inavuti prin labòre drépta, prin asigurarea si consolidarea creditulu personale cà ómeni de onóre si cu consciintia curata.

Aceeasi invetiatura se dà si poporulu romanescu pe fia-care di si intre tôte impregiurarile.

Una parte inportanta din ideile practice ale economiei nationale a inceputu a le realisà intre romàni intr'unu cercu mai largu de activitate Institutulu Albin'a inainte de acést'a cu 14 ani. Cà mai tôte întreprinderile de natur'a acesteia, necunoscute si necercate pàna acum la noi, au avutu si acést'a in anii de àntài adversari ferbinti, pe cari la noi cà si la alte popòra numai rezultatele de mai multi ani, pe lângã grija neadormita si publicitate largã îi póte linistí si impacá cu starea lucrului; dara temerile unora nu trebue se supere pe nimeni, ci din contra se recunòsca ori-cine, cà in afaceri de bani si de credite grij'a, control'a, supraveghiarea, uneori chiaru si prepusurile (suspiciones) sunt la loculu lor mai alesu intr'unu statu, in care precum amu premisu mai in susu, creditulu este o planta tènera, care se vescediesce si de brum'a cea mai usiòra.

Cà inse numitul institutu au ajunsu a'si consolidà creditulu si védi'a sa pe deplinu, cu invingerea tuturor greutatilor avute la inceputu, se póte cunòsca mai alesu din dóue impregiurari, care sunt, cà atâtea banci mari si vechi din capitale se inbuldiescu se intre cu Albin'a in relatiuni de afaceri; mai departe cà giuru-impregiurulu acestui institutu resaru altele intemeiate totu de càtra romani, alaturea cu cele fundate mai dinainte de càtra compatriotii nostrii de alte nationalitati*). De nu ne insielamu, pàna acum se mai infintiarã sau cà se afla in

*) Institute de bani fundate de romani, afara de Albin'a se vedu pàna acum in Naseudu (mai vechiu), in Fagarasiu, Temisiòr'a, Orascia, Dev'a, Clusiu, Blasiu, Reginu, mai de eurèndu in Aradu, Turd'a, Simleu in Salagiu, Seini (Szinérváralya) in comitatulu Satmaru si in Abrudu.

procesulu infintiariei vreo 14 institute de creditu anume pentru poporulu romanescu, si cele mai multe din acestea au placerea se intre in relatiuni cu Albin'a. Asia, de aci inainte publiculu nu se va mai interessa numai de operatiunile bancei Albin'a, ci si de tôte celelalte, precum si trebue se o faca, nu numai pentrucà aci este vorba de stari si averi, ci si intru întielesulu celu mai strinsu alu cuvèntulu, de alte mari interese, precum: apararea poporulu de usurari; reputatiunea nationala; indreptarea unei parti a tinerimei nòstre pe calea sciintieloru practice, pentrucà se se aléga din ei comptabili, ageri, cassari cari sciu se'si faca ochii in patru parti; corespondenti in càte trei patru limbi, specialisti in afacerile cambiali de natur'a cea mai delicata, la care daca functionarii nu voru fi fòrte destepti cà se intimpine blastematiile, càtu bati in palmi potu fi pacaliti in mai multe moduri, precum sunt de ex: falsificari de subscriptiuni prin imitare, subscriptiuni in present'a cassariului de càtra insielatori cari se presenta sub numele càte unui omu onestu din comun'a lor, presentare de martori minciunosi, juramèntu strimbu, raderi din cartic'a de dare, sau formare din 0 càte unu 6 sau 9 etc., dupa cum îi convine mai bine cà se produca plata mai mare de contributiune sau de venitul mosiei, in fine pretiuri fòrte exagerate de realitati, care tôte sunt totu atâtea chiei, dupa care se mesura creditulu concurentiloru la imprumuturi de bani. Daca inse functionarii aplicati la institute de creditu sunt ómeni la loculu lor, in proportiunea in care muncescu si in care prosperèdia iustitutele conduse de càtra ei, li se asigura existenti'a si viitoriulu lor, la inceputu prin salarie mici, éra successive mai convenabili, éra la bancile mari au si fonduri de pensiune pentru ei si veduvele lor in casu de mórte.

Dupa unu calculu pe deasupra, pàna acum inca se afla aplicati la tinerele nòstre institute de economii preste treidiece de individi, cà-ci adeca numai la Albin'a in Sibiiu si la Filial'a din Brasiovu sunt cu cancelisti cu totu vre-o 16 insi aplicati dupa cum ceru multipliciele operatiuni, in care se invertu preste anu sume intre 13—14 miliòne. Anume la iustitutele nòstre se inmultiescu lucrurile preste mesura din cauza cà tocma propriulu poporu care alérga la bani mai eftini, cere sume mici pàna de vale la càte 50 fl., apoi ori ai se treci prin tôte protocoalele 50 ori 5000 fl., perderea de timpu e totu aceea si pentru 2—3 fl. faci corespondentie totu cà pentru 2—3 sute ori atâtea mii. De aici vine, cà si corespondentiele se inmultiescu, anume la Albin'a in Sibiiu in numeru preste 13 mii in càte unu anu.

Precum la tôte întreprinderile comerciali si finantiali, asia si la institute cà acestea de economii prosperarea loru depinde fòrte multu dela conducerea centrala, prin urmare dela persón'a directorulu executivu, carele pe lângã unu caracteru probatu si activitate neadormita, se aiba si cunoscintie juridice, sau incai legile comerciali si cambiali se'i fia cunoscute de ajunsu, cà se fia in stare a preveni multe processe si se nu razime totu in advocati.

14—15 institute de economii si imprumutari! Unora li se paru acestea cam multe. Acesti domni se ne erte,

dara trebuie se le spunemu, că densii nu vedu ce se întâmplă în împrejurii de noi. Poporul sasesc după ce a înființat cu dieci de ani înainte casse de pastrare, casse de escompturi, casse de anticipatiuni pentru profesionistii dela orasie, fonduri de pensime pentru betrani, apoi in anii din urma au inceputu se înființiedie si pe la satele mai mari casse de pastrare sau de anticipatiuni. Magiarii nu voru se remana inapoi, ci deschidu mereu institute noue de bani. Nu 15, dara nici 150 casse de economii nu aru fi prea multe pe intinsele teritorii de aici până la Orsiov'a si in susu până la Cernauti pentru poporul romanesc.

Se nu mai crêda nimeni că agricultur'a noastră mai pôte prospera fără ajutoriulu instituteloru de bani, si nici că romanulu va fi in stare se câstige pamentu sub picloarele sale fără bani. In câtu pentru comerciul, acesta fără creditu se nasce mortu.

Institutele mai vechi de creditu isi tinură adunarile loru generali. Lectorii voru face prea bine, daca voru examina Compturile si bilantiele lor, cerendu explicari dela omeni competenti in materia. Din partea noastră recomandamu la ori-cine, că se observe de aproape, nu numai care banca ce dividenda in parte pe anu, ci si care ce fondu de reserva are si ce sume adaoge la acela in fia-care anu. Sê nu se bucure nimeni la dividende mari acolo, unde fondulu de reserva este micu de totu, din care nu s'ar putea coperi daune, care pe lângă administratiunea cea mai exacta potu se urmedie, de ex. prin catastrofe elementarie, prin crise universali de finantie si banci, că in 1857/8 si in 1873, sau si falimente de statu, prin care scade sau chiaru se nimicesce valorea notelor de statu, încatu nu'ti mai remane decâtu lacrime si suspine, daca nu ti-ai asigurat incai o parte din avere in proprietate de pamentu cultivabile sau in realitati cu unu venitu mai de dômne-ajuta pe la cetati si orasie mai mari, sau si in moneta de metaluri nobili.

G. B.

Dupace Albin'a inverta pe anu sume până preste 13 milione, credemu că publicarea rezultatelor operatiunei sale din a. 1886 asia cum s'au verificatu si stabilitu acelea in adunarea sa generala din 29 Martiu a. c. merita prea bine că se ocupe locu si in colonele acestui organu alu Asociatiunei transilvane.

Raportulu Directiunei Institutului de creditu si economii „Albina“.

Onorata adunare generala!

Cris'a generala economica, carea de câtiva ani durêza in patri'a noastră, precum se scie s'a mai potentiatu in anulu trecut prin resboinlu vamalu, eruptu pe neastep-tate intre statulu nostru si între vecin'a Români'a, in urm'a caruia industri'a si comerciulu pietieloru noastre, avisate absolutu mai numai la Români'a, au suferitu o lovitura, pe carea nici pe departe nu o au pututu para-

lisă: nici mesurile paliative, luate momentan din partea publicului, nici interventiuinea statului, ci a produsu o stagnatiune aproape totala, si inca nu numai pe terenulu industrialu si comercialu, ci chiaru si cu privire la productele agronomului, care in urm'a resboinului vamalu, fiindu scutite de orice concurentia din partea Româniilor se credea că voru lua unu aventu spre bine.

Asta situatiune regretabila a avutu influinti'a sa naturala si asupra afaceriloru Institutului nostru, cari se estindu preste intregu teritoriulu celu mai de aproape atinsu, si care isi are filial'a sa in Brasiovu, — localitatea carea mai multu suferă in urm'a acestei calamitati.

Din aceste cause, mai in intregu anulu ne-amu luptatu cu abundanti'a de numerariu, si pentru-că se paralisamu in câțva perderea la interesele depuneriloru, cari in urm'a increderei publicului au crescutu in modu imbucuratoriu, — amu fost necesitati se inlocamu sume considerabile in hârtii de valore, cari de si sunt de cele mai sigure, in parte, in urm'a situatiunei politice, la finea anului au avutu cursu mai micu decâtu la cumperare; ér o parte a numerariului amu elocat'o la alte institute de bani.

Totu din aceste cause amu fost necesitati se acordamu debitoriloru la achitarea intereselor si anuitatiiloru mai multe respirii decâtu de regula.

Cu tôte acestea suntemu in placuta positiune de a Vê raportă, că afacerile noastre de si nu in mesura, in care am fi doritu, dara in generalu totu au progresatu; ba spre usurarea clientelei noastre amu introdusu si unele reforme, cari in viitoriu credemu că voru produce fructe mânose in tôte privintiele.

Astfelu, că se putemu reduce si noi etalonulu intereselor la imprumuturile hipotecare, am sistatu emiterea scrisuriloru fonciare cu 6% inlocuidu-le cu de celea cu 5% si in consecentia: dela 1 Ianuaru a. c. încôce se acorda si imprumuturile noastre hipotecarie mai ieftine cu 1% interese.

Vediendu mai departe, că class'a cea mai lipsita a tieraniloru, de si laboriosa si solida pentru puçinetatea hipotecei sale, nici chiaru dela institute create anume pentru micii proprietari, nu pôte obtine imprumuturi, ci este lasata prada usurariloru si prin asta espusa deposedarei sigure, ne-amu coboritu cu minimulu capitalului ce imprumutamu pe hipoteca, până la sum'a de fl. 100, ceea ce pentru instytutu nu pôte aduce mai nici unu folosu, pentru-că venitul acestoru imprumuturi mici abea acopere spesele de administratiune; dara că dupa putinti'a se salvamu de proletariatu o parte considerabila a agronomiloru nostri — pentru cari cu deosebire este întemeiatu acestu institutu — aducemu si acestu sacrificiu.

De alta parte la imprumuturile mai mari, dela fl. 10,000 in susu amu adausu la timpul de amortisare 10 ani, încatu astadi, acesta clientela a noastră după placu pôte alege între periode de amortisare de 10, 20, sêu 30 de ani.

In fine amu introdusu si ramulu de imprumuturi cambiale cu acoperire hipotecara, si după tôte acestea

inlesniri, devenindu superfluu ramulu creditoru ficse, — Pamu sistatu.

Nainte de a purcede la presentarea bilantiului, ne permiteti se ne implinimu o trista datoria, cându Vè aducemu la cunoscintia reposarea Domnului membru de Directiune si delegatu la filial'a noastră din Brasiovu Constantinu Popasu, urmata la 26 Decemvre 1886, carele cu zelulu neobositu si vastele sale cunoscintie comerciali ne-a facutu cele mai bune servitie, si a Domnului George Mocsonyi de Foen, urmata la 27 Fauru a. c. carele cá mem-

bru alu ilustrei familie de Mocsonyi a fostu unulu dintre fundatorii cei mai zelosi si mai valorosi ai acestui institutu.

Suntemu convinsi cá suntemu interpretii fideli ai Dvóstre, când proponemu: cá onorat'a adunare generala se dea espresiune prin sculare durerei sale pentru perderea acestoru doi barbati si la rëndulu seu se o eter-nizeze acésta si in procesulu verbalu de astadi.

Acestea premise, ne luamu voia a ve aretá in celea urmatóre miscarea si desvoltarea fie-carui ramu de operatiune in parte:

Depunerile.

Cu finea anului 1885 erau la institutu	2357	depuneri in suma de fl.	1.749,780	„ 88 cr.
in decursulu anului 1886 s'au mai facutu	<u>1236</u>	„ „ „ „ „	1.821,697	„ 43 „
Deci starea totala 'a fost de	3593	„ „ „ „ „	fl. 3.571,478	„ 31 cr.
Din aceste s'au ridicatu	900	„ „ „ „ „	1.482,346	„ 96 „
remanëndu starea lor cu 31 Decembre 1886 de	<u>2693</u>	„ „ „ „ „	<u>2.089,131</u>	<u>„ 35 cr.</u>

cu fl. 339,350 „ 47 cr. mai multu cá in anulu trecutu.

Escomptulu de cambie.

Starea portfoiului cu finea anului 1885 erá de	4504	cambii in valóre de fl.	1.212,086	„ 32 cr.
in decursulu anului s'au mai escomptatu	<u>12053</u>	„ „ „ „ „	3.725,596	„ 19 „
Starea totala a portfoiului a fostu prin urmare de	16557	„ „ „ „ „	fl. 4.937,682	„ 51 cr.
din aceste s'au rescumperatu in decursulu anului de	<u>11072</u>	„ „ „ „ „	3.597,645	„ 13 „
remanëndu starea portfoiului cu finea anului 1886 de	<u>5485</u>	„ „ „ „ „	<u>fl. 1.340,037</u>	<u>„ 38 cr.</u>

fatia de anulu trecutu o crescere de fl. 127,951 „ 06 cr.

Sum'a dubióseloru amortisate in bilantiu din portfoiulu de cambie este de fl. 2815 „ 29 cr.

Creditulu hipotecaru.

Imprumuturile pe hipotece au fostu la finea anului 1885 din 1155 obligatiuni in suma de fl.	1.026,664	„ 52 cr.
in anulu 1886 s'au mai acordatu	<u>220</u>	„ „ „ „ „
a resultatu prin urmare unu totalu de	1375	„ „ „ „ „
in decursulu anulu s'au achitatu	41	„ „ „ „ „
si au remas cu 31 Decembre	<u>1334</u>	„ „ „ „ „

o crescere de fl. 13,333 „ 25 cr. fatia de anulu trecutu.

Aceste pretensiuni sunt asigurate prin hipotece de unu arealu preste totu de 58,622 jugere, 1078 orgii □ in valóre de fl. 4.457,861 „ — cr. fiindu cuprinse aici si edificiele.

Scrisuri fonciare de 6‰.

Cu 31 Decembre 1885 au fost in circulatiune scrisuri fonciare in valóre de	fl. 970,300	„ — cr.
in decursulu anului 1886 s'au mai emisu	„ 45,800	„ — „
au fost deci cu totulu in circulatiune	fl. 1.016,100	„ — cr.
din cele trase la sorti s'au rescumperatu in cursulu anului	„ 45,900	„ — „
remanu prin urmare cu 31 Decembre 1886 in circulatiune	<u>fl. 970,200</u>	„ — „

Scrisurile nóstre fonciare notéza astadi la bursa fl. 102 „ — cr.

Credite ficse.

Au statu cu finea anului 1885 din	333	imprumuturi in suma de fl.	123,685	„ 77 cr.
in decursulu anului espiratú s'au mai datu	<u>54</u>	„ „ „ „ „	11,388	„ 60 „
totalulu lor a fost deci de	387	„ „ „ „ „	fl. 135,074	„ 37 cr.
din aceste s'au rescumperatu	20	„ „ „ „ „	17,667	„ 87 „
remanëndu cu 31 Decembre 1886	<u>367</u>	„ „ „ „ „	<u>fl. 117,406</u>	<u>„ 50 cr.</u>

in comparatiune cu anulu trecutu o scadere de fl. 6,279 „ 27 cr.

Imprumuturi pe efecte.

Starea cu 31 Decembre 1885 a fostu de	206	imprumuturi de fl.	102,946	„ 03 cr.
in decursulu anului s'au mai datu	<u>161</u>	„ „ „ „ „	62,121	„ 50 „
resultându unu totalu de	367	„ „ „ „ „	fl. 165,067	„ 53 cr.
din care sau achitatu	157	„ „ „ „ „	87,943	„ 73 „
remanându la finea anului 1886	<u>210</u>	„ „ „ „ „	<u>fl. 77,123</u>	<u>„ 80 cr.</u>

adeca o scadere de fl. 25,822 „ 23 cr.

Credite de cont-curent.

Starea acestui ramu a fostu cu finea anului 1885 de	15	imprumuturi in suma de fl.	60,304	„	04	cr.
in decursulu anului 1886 s'au mai acordatu	16	„	„	„	„	„
facandu-se totalulu de	31	„	„	„	„	„
din care s'au restituitu	8	„	„	„	„	„
remanandu cu finea anului 1886	23	„	„	„	„	„
o crestere de fl. 39,461 „ 71 cr. fatia de anulu trecutu.						

Imprumuturi pe produse.

Starea cu finea lui Decembre 1885 a fostu	9	imprumuturi in suma de fl.	7,269	„	40	cr.
in decursulu anului s'au mai acordatu	37	„	„	„	„	„
totalulu	46	„	„	„	„	„
din aceste s'au respunsu	23	„	„	„	„	„
remanandu cu 31 Decembre 1886	23	„	„	„	„	„
o crestere fatia de anulu trecutu de fl. 8,910 „ 12 cr.						

Moneta.

Starea cu 31 Decembre 1885 au fostu	fl.	6,334	„	45	cr.	
in decursulu anului s'au mai cumparatu de	„	187,750	„	73	„	
	totalulu	fl.	194,085	„	18	„
din aceste s'au vendutu	„	190,503	„	34	„	
si au remasu cu 31 Decembre 1886	fl.	3,581	„	84	cr.	

Miscarea cassei in decursulu anului 1886.

Intrate, la centrala fl. 3.979,623 „ 34 cr. } sum'a intratelor	fl.	6.655,998	„	89	cr.	
„ „ sucursala „ 2.676,375 „ 55 „ } „						
Esitate, la centrala fl. 3.978,856 „ 95 cr. } sum'a esiteloru	fl.	6.638,254	„	06	cr.	
„ „ sucursala „ 2.659,397 „ 11 „ } „						
	Totalulu	fl.	13.294,252	„	95	cr.

cu fl. 322,939 „ 81 cr. mai multu ca in anulu trecutu.

Din bilantiulu generalu alu anului 1886, care se afla tiparitu si distribuitu intre Dvóstra resulta ca :

Sum'a activeloru institutulu este cu fl. 278,909 „ 72 cr., ear sum'a venitulu brutu cu fl. 26,990 „ 28 cr. mai mare cá in anulu premergatoriu.

Subtragandu din venitulu brutu alu anului de	fl.	259,488	„	52	cr.	
totalulu esiriloru cu	„	213,778	„	36	„	
	resulta unu profitu curatu alu anului de	fl.	45,710	„	16	cr.

cu fl. 1397 „ 89 cr. mai multu cá in anulu trecutu.

La venitulu curatu a contribuitu filiala nóstra din Brasiovu cu fl. 4295 „ 11 cr.

Conformu §. 62 din statute propunemu urmatórea distribuire a acestui profitu de fl. 45,710 „ 16 cr.

1. 5%o dividenda dupa capitalulu socialu de fl. 300,000 „ — cr. „ 15,000 „ — „
 Restulu de fl. 30,710 „ 16 cr.
2. sè se imparta cum urméza:
 - a) 15%o la fondulu de reserva (§. 62. p. a) fl. 4,606 „ 50 cr.
 - b) 10%o tantiema pentru membrii Directiunei (§. 62, p. b) „ 3,071 „ — „
 - c) 2%o tantiema pentru directorulu esecutivu (§. 62, p. c) „ 614 „ 20 „
 - d) 1%o tantiema pentru dirigentulu filialei din Brasiovu (§. 62, p. c) „ 307 „ 10 „
 - e) 3%o tantiema pentru oficialii institutulu (§. 62, p. c d). fl. 921 „ 30 cr.
 plus remuneratiune „ 328 „ 70 „ „ 1,250 „ — „
 - f) 4%o pentru scopuri de binefacere (§. 62, p. e) fl. 1,228 „ 40 cr. fl. 11,077 „ 20 cr.
3. Din restulu de fl. 19,632 „ 96 cr.
 - g) sè se deie ca supradividenda actionariloru fl. 15,000 „ — cr.
 - h) sè se amortiseze din cassa institutulu (Baiergasse Nr. 1) „ 2,000 „ — „
 - i) sè se deie la fondulu de pensiuni alu functionariloru institutulu „ 2,632 „ 96 „ fl. 19,632 „ 96 cr.

Pe bas'a acestei distributiuni dividenda anului 1886 se ficséza cu 10% adeca 10 fl. de actiune.

Fondulu de reserva alu actionariloru institutului cu adausulu sumei propuse de noi astadi, va ajunge la sum'a de fl. 57,598 „ 10 cr., ér fondulu de pensiuini alu functionariloru la sum'a de fl. 23,407 „ 02 cr.

In sensulu §-lui 36 din statute, dupa vechime (ancienitate) se considera de esiti din consiliulu de Directiune domnii membrii Iosifu Sterc'a Siolutiu din Sibiiu si George Popu din Basesci.

Locurile devenite vacante prin iesirea acestor'a sunt deci de a se indepliní prin alegere.

Asemenea este de a se mai alege unu membru in Directiune cu mandatu pâna la adunarea generala din anulu 1888 in locul reposatului Constantinu Popasu din Brasiovu.

Terminandu Ve rugamu se luati acta de raportulu nostru, si dupa ce veti fi ascultatu si raportulu comitetului de supraveghiare se binevoiti:

- a) a aprobá bilantiulu incheiatu la 31 Decembre 1886;
- b) a da consiliului de directiune absolutoriu pentru cestiunea s'a pe anulu expiratu;
- c) a luá la pertractare si a decide asupr'a propuneriloru puse la ordinea dilei.

Adunarea generala a Institutului de credit si economii „Albin'a“.

Sibiiu, in 29 Martie, 1887.

A XIV adunare generala ordinara a Institutului de creditu si de economii „Albin'a“ in Sibiiu s'a tinutu adi.

Au participatu 29 actionari, cari au reprezentatu 464 actiuni cu 186 voturi.

S'au cetitu raportulu Directiunei, bilantiulu anului 1886 si raportulu comitetului de supraveghiare, ce se voru publicá mai josu.

Dupa cetirea acestora, adunarea generala, dându Directiunei pentru anulu de gestiune 1886 absolutoriu, la propunerea dlui protosincelu Nicanoru Fratesiu votéza cu unanimitate atátu Directiunei catu si corpului oficialiloru Institutului multiamita protocolara.

Profitulu anului 1886 se decide a se impartí in modulu urmatoriu (— conformu propunerii din raportu).

Sum'a de fl. 1228 „ 40 cr. destinata pentru scopuri de binefacere s'au decisu a se impartí in modulu urmatoriu:

1. Asociatiunei transilvane pentru scól'a civila de fete fl. 600.—
2. Reuniunei femeiloru române din Sibiiu pentru scól'a elementara româna de fete . fl. 200.—
3. Reuniunei române de cântari din Sibiiu . fl. 100.—
4. Infintiandei reuniuni de agricultura româna din comitatulu Sibiiului fl. 100.—
5. Reuniunei pentru infrumsetiarea orasiului Sibiiu fl. 25.—
6. Reuniunei pompieriloru din Sibiiu . fl. 25.—
7. Reuniunei române de cântari si de gimnastica din Brasiovu fl. 100.—
8. Reuniunei pentru infrumsetiarea orasiului Brasiovu fl. 25.—
9. Fondului studentiloru miseri in Blasiu . fl. 53.40

Cu privire la punctulu 4 din programu adunarea ficséza pretiulu marceloru de presentia pe anulu 1887 cu câte 5 fl.

Purcediendu-se la alegerea membriloru de Directiune se realegu d.d. Iosifu Sterc'a Siolutiu din Sibiiu si George Papu din Basesci, — éra in locul membrului reposatu Constantinu Popasu, domnulu Ioanu G. Ioanu din Brasiovu.

Academia româna.

Sesiunea generala din anulu 1887. Raportulu secretariului generalu asupra lucrariloru facute in anulu 1886—87.

Domniloru Colegi!

Cu puçine dile in urma inchiderii sesiunii generale trecute academi'a nóstra a perdutu pe unulu din membrii sei, G. M. Fontaninu, care lovitu de o cruda si durerósa bóla, nu se mai putuse asocia la lucrarile nóstre de mai multi ani. La 24 Aprilie 1886 mórtea a pusu sfârsitu tristei positiuni in care se aflá.

La 11 Iulie st. n. 1886 a incetat din viétia la Milano Bernardino Biondelli, membru onoraru alu academie. Biondelli, prin scrierea s'a *Saggio sui dialetti galo-italici* (Milano 1853), si-a câstigatu unu locu de frunte in filologia romana, si elu a aratatu totudéuna o simpatie deosebita pentru români. Prin mórtea lui amu perdutu pe unulu din vechii amici ai natiunei nóstre din Italia.

I. Siedintiele de preste anu.

Siedintiele nóstre ordinare de Vineri'a au fost in acestu anu ocupate cu diferite discutii si comunicari scientifice facute de membri.

Intr'o siedintia extraordinara tinuta la 15 Septembrie si in cea ordinara dela 17 Octobre s'a discutatu cestiunea stabilirei numiriloru proprii topografice ale Dobrogei, asupra careia guvernulu ceruse parerea academie. S'au exprimatu asupra acestei insemnate cestiuni dóue pareri deosebite. Una sustinea cà in principiu in locul numiriloru topografice straine, turcesci, bulgaresci, cari tóte sunt relativu moderne si parte mare introduse prin domnatiunea turcésca, sè se întrebuintieze numirile românesci corespundietóre, si chiar sè se introduca numiri nóue spre a se pune in acestu modu sigiliulu reintrarii acestei vechi provincii românesci in statulu român. Esceptiune dela acésta norma s'aru face numai cu localitatile de o insemnate mare, a caroru schimbare de nume aru putea produce óre-cari confusiuni. Cealaltá parere érá, cà nu trebue a se atinge intru nimicu nomenclatura topografica, ci a se lasá asia cum este, càci ori-ce schimbare aru aduce confusiuni si aru rupe firulu desvoltarei istorice.

Academi'a nu a luat nici o decisiune, lasându cá guvernulu sè hotarasca solutiunea acestei cestiuni importante din punctu de vedere alu Statului.

In mai multe siedintie publice si private dlu colegu V. A. Urechia a facutu comunicari verbale despre documente istorice adunate in calatorii ce dsa a facutu prin tíera. In siedinti'a publica dela 14 Novembre dsa a aratat cum a aflatu la biseric'a din Branisteni in jude-tiulu Românului mormântulu familiei lui Mironu Costinu.

In aceiasi siedintia dlu membru corespondentu St. Hepites a facutu comunicari despre clim'a Bucuresciloru in anulu 1885, dupa observatiunile si datele strinse si publicate de Institutulu meteorologicu din capitala.

Colegulu nostru dlu G. Baritiu a comunicatu dóue lucrari: o dare de séma despre espositiunea istorica dela Budapesta din anulu trecut si unu raportu despre sapa-turile dela Aquincum lãnga Buda. Amândóue aceste lucrari au fostu trimise Sectiunii istorice, care le va aduce dinaintea D-vóstra.

II. Publicatiunile Academiei.

In decursulu anului incetatu s'au esecutatu urmató-rele publicatiuni:

1. Din Anale s'a incheiatu sectiunea II a volumulu VII, adaogându-se la memoriile si notițiile tiparite intrèn-sulu inainte de sesiunea trecuta, memoriulu dlui colegu A. Papadopolu-Calimachu despre *Dunare in literatura si traditiuni*.

S'a tiparitu si publicatu volumulu VIII sectiunea I, cuprindiendu partea administrativa, debaterile si comuni-carile pentru anulu 1885—86.

Din sectiunea a II a acestui volumu, cuprindiendu memoriile si notițiile pentru anulu 1885—86, sau ti-paritu urmatórele lucrari, cari singure au fost depuse la Secretariatu.

Amintiri despre Grigorie Alecsandrescu de Ioanu Ghic'a.

Apulum, Alb'a-Iuli'a, Belgradu in Transilvani'a de George Baritiu.

2. *Psaltirea in versuri a Metropolitulu Doso-feiu* s'a publicatu in nóua editiune, facuta dupa manuscri-sulu originalu si dupa editiunea dela 1673. Editiunea cea nóua este insoçita de unu facsimile alu titlului edi-tiunii dela Uniév din 1673, si de cinci facsimile din ma-nuscrisulu originalu. Textulu *Psaltirii* in versuri este precesu de unu studiu asupra acestui monumentu atátu de insemnatu in literatura romàna bisericésca. In acestu studiu s'a cercetatu versificatiunea lui Dosoifeiu din tóte punctele de vedere, precum si modelulu dupa care elu a facutu acésta lucrare.

Inca din anii 1877, cându amu avutu fericirea a daruí Academiei pretiosulu manuscrisu originalu alu Psal-tirii in versuri a lui Dosoifeiu, am exprimat dorinti'a, cá sè se faca o editiune a acestui insemnatu monumentu alu literaturii nóstre „demna de autoru si de societate.“

Societatea Academica a decisu cu unanimitate in-deplinirea acestei dorintie si a dispusu a se prevedea in budgetulu anului 1877—78 sumele necesare.

Ocupatiuni de totu felulu si pedeci independente de vointi'a mea au întârdiatu realisarea dorintiei ce avemu de a pregatí singur ori cu alti colegi acésta editiune. Eram inse continuu preocupatu de datoría ce avemu, in fati'a votulu Academiei si a asteptarii tierii, ca acésta editiune se fie facuta cátu s'aru putea mai bine si mai conformu cu cerintiele sciintifice, si amu fostu fericítu cându dlu profesoru I. Bianu s'a oferitu a luá asupra sa acésta sarcina. Nime nu putea se duca mai bine la capetu acésta lucrare decâtu neobositulu nostru biblio-tecaru, pregatitu cum este prin studiile sale filologice, facute in tíera si in strainatate.

Dl. Bianu si-a datu tóte silintiele ca Psalmii ver-sificati de Dosoifeiu se fie publicati in acésta editiune definitiva cu textulu loru autenticu, ca se fie si ca ma-terialu pretiosu pentru studiile istorice asupra limbei nóstre. Nu me indoiescu cá Academia va aproba acésta lucrare si va primí cu buna-vointia ce merita lucrarea dlui Bianu, pe care d-sa a terminat'o cu multa rivna, fãra a pretinde cea mai mica remunerare pentru oste-nelele sale.

3. *Editiunea completa a opereloru lui Mironu Costinu*, cu a carei publicare Academi'a a insarcinatu pe colegulu nostru dl. V. A. Urechia, este aprópe ter-minata. Tomulu I. s'a publicatu; elu cuprinde scrierilè principale si cele mai cunoscute pãna acuma ale mare-lui cronicaru Moldovénu, adeca *Cartea pentru descãle-catulu dintãiu a tierii Moldovei* si *Letopisetiulu tierii Moldovei*.

Aceste scrieri sunt precese de recensiuilè dlui Ure-chia asupra manuscriseloru dupa cari s'a facutu editiu-nea si asupra documenteloru privitóre la Miron Costinu si familia lui, precumu si de studii biografice asupra fa-miliei Costinesciloru si asupra lui Mironu.

Tiparirea tomulu II, care va cuprinde scrierile mai mici ale lui Mironu Costinu, este fórtè inaintata si va fi terminata in decursulu anului.

Pentru facerea acestei publicatiuni se prevediuse in budgetulu nostru pe 1885—86 suma de 2000 lei; cu acésta suma s'a pututu face deabia inceputulu publica-tiunii; pentru continuarea ei Ministeriulu Instructiunii pu-blice a datu din fondurile sale Academiei unu insemnatu ajutoru, multiamindu-se a i se da numai 200 esemplare, remanându cele-alalte proprietatea Academiei.

Acésta lucrare insemnata si merituósa a colegulu nostru va atrage deosebita atentiune a Academiei, si merita tóta recunoscintia nóstra pentru munca si iubirea cu care a fost deseversita.

4. Conformu decisiunii luate in sesiunea generala trecuta sa inceputu tiparirea *Istoriei lui Herodotu*, in traducerea premiata facuta de dl D. I. Ghic'a. Acésta traducere este insoçita de textulu originalu si de notele filologice, istorice si archeologice ale traducatorulu. Ti-parirea a inceputu cu cartea I. si s'au tiparitu pãna acum 3 cóle (48 pagine) in cari se cuprindu capito-lele 1—31.

Pentru a se usiura supravegherea, tiparirii, Dele-gatiunea a decisu ca acésta lucrare sè se esecute la Berlin,

unde se afla traducatorul. Tiparirea se va continua si putem spera ca in anulu viitoru se va termina primul volumu, cuprindendu intréga cartea I.

5. In sesiunea generala din 1885 Academi'a a primitu propunerea facuta de dlu P. Ispirescu, tipografulu Academiei, care se oferia a face pe comptulu seu o editiune noua a *Istoriei lui Mihaiu Vitezulu de N. Balcescu*. In decursulu anului s'a facutu acésta noua editiune intocmai dupa cea dela 1878, sub controlulu minutiosu alu Secretariatulu. Conformu propunerii aprobate, s'au depusu la Academie 345 exemplare, cele-alalte remanendu proprietatea tipografiei pentru scóterea cheltueliloru si a beneficiului seu.

6. La acestu locu am onóre a aduce la cunoscinti'a D-vóstre ca Delegatiunea a ingrijitu cá depositulu publicatiuniloru Academiei, care nu se póte pastra in localulu multu prea strimtu de care dispunemu, se fie bine asiediatu intr'o magazie inchiriata in orasiu; si ca, spre a intimpiná o eventuala nenorocire de focu, depositulu a fostu asigurat.

7. *Magnum Etymologicum Romaniae*. — Siedinti'a din 13 Martie din sesiunea generala a anului 1884 a fostu cea mai solemná din tóte siedintiele câte a tinutu Academi'a nóstra dela infintierea ei pana astadi. Ea a fostu presiediuta de MM. LL. Regele si Regina, Augustii membrii si Protéctori ai Academiei. In acésta siedintia M. S. Regele a rostitu memorabilulu seu discursu, care va remânea neuitatu in memori'a nóstra a tuturor'a, si care sta ca o dovada vie, ca Maiestatea Sa a imbratisiatu de multu, in innalta sa sollicitudine, intréga nóstra viatia, apreciindu importanti'a cea mare a studiulu limbei si istoriei romanesci pentru cultur'a nationala. M. S. Regele a pusu in acea siedintia in executare o mare idee, a careia realizare nu radica numai Regatulu in ochii lunei sciintifice, dar va avea o influentia capitala asupra devoltarii limbei romanesci. Fie-care din D-vóstre intielege ca vorbescu despre *Magnum Etymologicum Romaniae*, care se publica astadi de Academie, prim munificentia a adevératu regala a prea inaltulu si iubitululu nostru Protectoru.

M. S. Regele, bine-voindu a apretia in 1884 si lintiele ce-si da Academi'a pentru stringerea si publicarea materialeloru necesare la studiulu istoriei nationale, a disu: „Trebue se ne ocupamu si de viitoriu . . . de limba nóstra, care s'a pastratu neatinsa in câmpiile roditóre ale Dunarii, in plaiurile maretie ale Carpatiloru . . . Ce sarcina mai dulce póte avea Academi'a decâtu a lua sub paza sa acésta limba veche pe care poporulu o intielege si o iubesc? Mantinemu dar aceste frumóse expresiuni intrebuintiate de strabuni, si nu ne tememu de cuvinte cari au capetatu de vécuri impamintenirea. *Superflua non nocet*.

„Ce limba are noroculu de a dispune de patru cuvinte pentru o insusire, care trebue se fie mándria fiecarui popor, care trebue se fie scrisa pe stégulu tie-carei armate: *voinicie, vitejie, bravura, eroismu*? Se ne ferimu inse de o imbelsiugare de expresiuni mo-

derne, care, nepunédu o stavila la timpu, va instrainá poporulu limb'a sa.

„Amu fostu indemnatu a rosti aceste câteva cuvinte prin dragostea care amu pentru frumósa si bogata limba romána, si fiindu incredintiatu cá dorinti'a mea — indrasnescu a dice si a Academiei — nu va remânea unu *pium desiderium*.

„Supunu daru la chibzuirea D-vóstra daca nu aru fi folositoru de a face unu felu „*Etymologicum magnum Romaniae*“, continédu tóte cuvintele vechi, cari altmintrelea voru fi perdute pentru generatiunile viitóre: „*Verba volant, scripta manent*.“

Cuvintele acestea ale M. S. Regelui ne au miscatu adáncu pe toti, cáci ele ne au aratatu cu cáta profunditate Maiestatea Sa a patrunsu in amanuntele nevoiloru natiunii, si cátu sunt de vaste cunoscintiele sale sciintifice, in cátu a caracterisatu in puține cuvinte programa intréga a studiulu limbei nóstre.

Academia in unanimitate a insarcinatu pe dlu B. P. Hasdeu a realiza dorintia marétia a Maiestatii Sale. Nici cá erá unu altulu mai competentu pentru acésta lucrare, decâtu colegulu nostru, celu mai ageru scrutatoru alu limbei romanesci, apretiuitu si cunoscutu de lumea invetiata, si cu ale carui cercetari adinci si ingenióse de multu timpu ne mándrimu.

Astadi avem inaintea nóstra intáilulu volumu alu *Marelui Etymologicu*. Din acestu volumu putemu vedea, judecá si apretia atátu insemnatatea ideii Maiestatii Sale Regelui cátu si eruditiunea, patrunderea, si munca pe cari dlu Hasdeu le pune in executarea acestei lucrari.

Magnum Etymologicum Romaniae nu este unu simplu dictionaru, redactatu dupa modulu dictionareloru de pána acuma. Elu este o lucrare unica in felulu seu. Dlu Hasdeu a cuprinsu intielesulu intimu alu ideii. M. S. Regelui, si a conceputu unu planu de executare fórte vastu si cu totul nou si originalu. Cuprinsulu lucrarii este precisatu chiar pe titlu prin cuvintele: *Dictionarululu limbei istorice si poporane a Romániloru*, de unde se vede ca *Magnum Etymologicum Romaniae* va cuprinde in sine tóta limba romána in manifestarile si formele ei istorice, poporale si dialectale, asia dupa cum se gasesce in cartile vechi, in literatura poporana scrisa si nescrisa si in vorbirea vie a poporulu. Acesta este fondulu comunu, este basa din care se formédia limba literara destinata a exprima tóte cugetarile si tóte manifestarile civilizatiunii nationale. Din relatiunile pe cari dlu Hasdeu ni le-a prezentatu in cei doi ani precedenti amu vediutu cum s'a strinsu materialele din cari se forméza acésta lucrare monumentalá asupr'a limbei nóstre.

Cele patru fascicole publicate pána acuma arata cum lucrarea se esecuta.

Din partea publicata se vede ca *Magnum Etymologicum* nu cuprinde numai insemnarea cuvintelor, cu aratarea etimologiei lor. Fie-care cuventu formédia o monografie, in care sunt insirate originile si istoriculu intrebuintarii lui, precum si tóte functiunile lui in observatiunile, obiceiurile, credintiele, superstitiunile popo-

rului, de unde resulta, că acestu dictionariu este o enciclopedie nationala a poporului român, in care sunt aratate si explicate toate manifestatiunile spiritului poporului nostru. Astu-felu lucrarea dlui Hasdeu ocupa in studiile noastre filologice unu locu de o insemnatate foarte mare. Prin ea se va da unu impulsu puternicu a studia in toate directiunile epsichologia poporana a Romanilor.

Usoria se va intielege acum, de ce *Marele Etimologic* trebuia să se deosebescă de forma obicinuita a dictionarului. In *Dictionarul* dlui Hasdeu fie-care cuvintu este tractatu in forma unei mici monografii, care poate fi cetita si intielăsa de fie-care. Prin această *Magnum Etimologicum* va deveni o carte instructiva in care ori-cine va putea gasi esplicari asupra ori-carui cuvintu; această lectura va contribui foarte multu la respandirea cunoscintelor drepte asupra limbei si asupra poporului român si la inlaturarea multor idei gresite cari sunt respandite chiar intre romani asupra manifestarilor spiritului nationalu. Dar *Magnum Etimologicum* va mai avea unu altu rezultat, o cunoscintia esacta a tesaurului limbei romanesci si a intrebuintarii lui.

Avendu inaintea noastră intaiulu volumu alu *Marelui Etimologic*, si apretiuindu marea insemnatate pentru natiune a acestei publicatiuni, precum si onorea ce ea face tierii si Academiei, se destépta in noi simtieminte de adanca recunoscintia si de nemarginitu devotamentu către M. S. Regele, Augustulu Presedinte si Protectoru alu Academiei, care a conceputu ideea lucrării si a datu mijloce că să se realizeze; precum si simtieminte de iubire, de stima si de multumiri către colegulu nostru B. P. Hasdeu, care si-a pusu tota activitatea sa spre a realiza această lucrare care va fi, cum a disu M. S. Regele, „unu monumentu neperitoriu“ pentru limb'a si cultur'a romana.

III. Publicatiunile Hurmuzaki si cercetari istorice.

In budgetulu Statului pe anulu 1886—87 s'a trecut, pentru continuarea si completarea colectiunilor istorice Hurmuzaki, o suma totala de 33,000 lei; adeca sum'a de 15,000 lei, care s'a acordatu Academiei in ultimii ani pentru cercetari si publicari istorice, s'a unitu cu sum'a de 18000 lei pe cari Statulu îi acorda anualu pentru publicatiunile Hurmuzaki. Prin această s'a pututu da o intindere mai mare decâtu in anii trecuti publicarii de documente si culegerii lor de prin archivele straine.

Lucrarile facute in această directiune in decursulu anului sunt urmatoarele:

1. Din *Documente privitoare la Istoria Romanilor* s'a publicatu volumulu V. partea II. (de XXVI si 406 pagine). In această parte se cuprindu 375 documente din anii 1650—1699, adunate din archivele Statului dela Veneti'a, din biblioteca St. Marco, si din câteva colectiuni din Rom'a. Volumulu se termina cu unu indice alfabeticu generalu pentru documentele cuprinse in amândoué partile lui.

2. S'a inceputu tiparirea partii II. a volumului III, in care se voru publica documente adunate totu din Archivulu de statu dela Veneti'a pentru anii 1576—1600, spre a se completa printrinsele colectiunea* de documente din aceiasi ani adunate de Hurmuzaki si cuprinsa in tomulu III deja publicatu. In acestu volumu s'au tiparitu până acuma 150 documente.*

3. Din *Fragmente zur Geschichte der Rumänen* s'a publicatu volumulu V. (de XVI si 473 pagine), in care se tractéza istori'a principatelor romane si a cestiunii Orientului in generalu dela 1724 pana la 1782. Cu acestu volumu se termina studiile fragmentare redactate ale nemuritorului Eudoxiu Hurmuzaki, mai rămându a se pune in ordine si a se publică mai multe note si excerpte cari se mai afla in hartiile sale.

4. In relatiunile anilor trecuti amu avutu onorea a ve arata hotarirea Comisiunii publicatiunilor Hurmuzaki in privirea completarii colectiunii de documente pentru epoca mai veche a istoriei noastre, adeca inainte de anulu 1575.

In decursulu anului incetatu s'a tiparitu intaiulu volumu (de XXX si 701 pagine), cuprindendu 553 documente extrase din diverse publicatiuni si privitoare la anii 1199—1345, adeca la cea mai veche epoca documentala a istoriei noastre. Documentele reproduse in acestu volumu s'au controlatu in diferitele editiuni in cari au fostu publicate. Unele au fostu colationate chiaru cu originalele spre a se ajunge astfelu la unu textu autenticu curatitu de toate gresielile stracurate in alte editiuni. La sfarsitul volumului s'au pusu cinci stampe litografice pe cari sunt reproduse facsimile de diferite numiri proprii precum si câteva citate ale caroru textu este contraversatu. Acestu volumu prelucratu, de dl Nicolau Densusianu, s'a tiparitu cu ingrigirea dsale, si forméza intaiulu volumu alu colectiunii Hurmuzaki.

Continuându-se această lucrare, se va completă in modu documentalu partea mai veche a istoriei noastre, si studiile istorice se voru putea face de acum inainte pe base sigure si necontestate; ear colectiunea Hurmuzaki devine astfelu din ce in ce mai multu unu corpu completu alu documentelor privitoare la istori'a Romanilor.

5. Decopiarea de documente facuta prin ingrigirea dlui colegu Odobescu din archivele Ministeriului de externe din Paris, s'a continuatu in anulu trecut. Pentru această lucrare s'a trimesu sum'a de 2500 lei din fondulu publicatiunilor istorice. Dela Dsa sau primitu in decursulu anului 14 caiete de copii pentru anulu 1885—86 si 30 pentru anulu 1886—87, cele mai multu din ele cuprindendu o parte din memoriile generalului comite de Langeron.

Generalulu de Langeron, fiindu in serviciulu Rusiei, a luat o foarte insemnata parte activa la mai toate campaniile Rusiei in contr'a Turcilor dela sfarsitul secolului trecut si dela inceputulu celui presentu, si prin urmare la repetitele ocupatiuni ale Principatelor de către Rusi. Elu a fostu de mai multe ori comandatu supremu alu ostirilor rusesci din Principate. Memoriile lui cu-

prindu relatiuni amanuntite de mare insemnatate asupra starii sociale si politice a Principatelor in acea grea epoca a istoriei Romanilor.

* Indata dupa primirea copiilor, s'a inceputu tiparirea acestor documente, si din ele se va forma alu III-lea volumu de suplementu la colectiunea Hurmuzaki.

Starea actuala a documentelor publicate in colectiunea Hurmuzaki este urmatoarea :

Volumulu	Anii	Documente	Adunate de Hurmuzaki	Adause de Academie
I	1199—1345	553	—	553
III p. 1.	1576—1599	443	341	102
III p. 2.	1576—1600	150	—	150 (sub presa)
IV p. 1.	1600—1649	629	629	—
IV p. 2.	1576—1650	732	—	732
V p. 1.	1650—1699	362	362	—
V p. 2.	1650—1699	475	355	475
VI	1700—1750	355	355	—
VII	1750—1819	308	308	—
Suplem. I	1518—1780	1414	—	1414
" II	1781—1814	988	—	988
" III	1799—1826	50	—	50 (sub presa)
		<u>6459</u>	<u>1995</u>	<u>4464</u>

6. Decopiarea de documente se continua fara in-cetare in archivulu Statului dela Veneti'a. Directorulu acestei mari colectiuni, dlu Cechetti, urmeza cu acelasi interesu ca la inceputu acesta lucrare si ne da cu aceeași bunavointia ca si in anii trecuti concursulu seu luminatu pentru imbogatirea colectiunii noastre de documente.

De asemenea dlu C. Soranzo a binevoitu a insciinti'a Delegatiunea ca urmaresce din parte-i cercetarea si decopiarea documentelor privitoare la istori'a noastra si aflate in Bibliotec'a St. Marco.

7. Documentele privitoare la istori'a romanilor gasite in vara anului 1885 de dlu bibliotecariu Bianu in colectiunile bibliotecelor din Cracovia si Lemberg au fost tote copiate sub binevoitoarea ingrijire a dlui Dr. W. Wislocki, custosu la biblioteca Universitatii Jagelonice din Cracovia a dlui Dr. W. Ketrzynski, directorulu bibliotecii Ossolinski, din Lemberg, cari au binevoitu a trimite tote copiele facute.

Incepandu-se publicarea catalogulu analiticu alu colectiunii manuscriselor bibliotecii Czartoryski, din care a si aparutu fascicolulu 1, s'a mijlocitu ca dlu Dr. I. Korzeniowski, care este insarcinatu cu redactarea acestui catalogu, se procure Academiei copii de pe tote documentele privitoare la istori'a romanilor cari se afla in colectiunile manuscrise ale acelei biblioteci si cari nu sunt inca copiate.

Colectiunea de documente polone cari s'au procuratu pana acuma in copii cuprinde preste 600 documente de mare interesu pentru istori'a tieriloru romane mai cu seama din secolii XVI si XVII. Spre a se publica aceste documente va trebui ca se se faca bune traduceri.

8. In urm'a relatiunii prezentate de catre bibliotecaru Academiei dlu I. Bianu asupra caletoriei sale in Galiti'a in var'a anului 1885 si a rezultatulu cercetariilor sale in bibliotecele si archivele acelei provincii, Academia a decisu in sesiunea trecuta a-lu insarcina cu o noua caletorie spre a urmari cercetarile istorice prin

colectiunile polone. Spre acestu scopu Delegatiunea a pusu la dispositiunea Dsale sum'a de 1500 lei. Caletori'a s'a facutu in vacantiile de vara ale anulu trecut si rezultatele cercetariloru sale au fostu prezentate Academiei intr'unu raportu care a fostu trimesu spre cercetare la Sectiunea istorica.

Cu acesta ocasiune dlu Bianu a cercetatu de aproape archivele familiei principiiloru Radziwill, cari sunt instalate in castelulu dela Nieswiesz in Litvania. In aceste archive D-sa a aflatu preste 300 documente privitoare la istori'a romanilor, unu insemnatu numeru de scrisori si alte informatiuni privitoare la casatori'a Mariei ficia lui Vasile Lupu cu Ianusiu Radziwill.

Principele Antonie Radziwill, cu o forte mare liberalitate, a dispusu copiarea tuturoru acestor documente, si speramu ca ele se voru primi in cursulu anului.

9. In timpulu vacantiiloru de vara dlu colegu V. A. Urechia a facutu cercetari istorice in diferite parti ale Moldovei si ale Bucovinei, si a procuratu, pre langa diferite informatiuni, pretioase colectiuni de documente. Delegatiunea a decisu a se restitui dlui Urechia, din fondulu publicatiuniloru istorice, cheltuelile facute in aceste calatorii in suma de 2098 lei.

10. Din acelasi fondu s'a datu si in acestu anu dlui colegu Baritiu sum'a de lei 2500 spre a urmari cercetarile sale istorice in Transilvani'a si Ungari'a. O parte din rezultatele cercetariloru facute de Dsa in acestu anu s'au comunicatu Academiei in sedintiele de preste anu.

IV. Legate si fonduri.

In relatiunea pe care voiu avea onore a v'o presenta asupra operatiuniloru cassei se va arata si starea actuala a fonduriloru Academiei.

In acestu locu am onore a ve aduce la cunoscintia urmatoarele :

1. Regularea succesiunii repositului Dimitrie Hagi-Vasile, care a facutu Academiei unu legatu de 20,000 lei se afla inca inaintea justitiei, din care cauza Academia nu a potutu inca fi pusa in posesiunea sumei ce i s'a legatu.

2. Venituriloru legatulu de 10,000 lei facutu Academiei de repositulu G. San-Marin nu li s'a determinatu inca nici o destinatiune precisa : va fi dar necesaru ca in acesta sesiune se li se determine destinatiunea in conformitate cu testamentulu.

3. La deschiderea sesiunii generale din anulu trecut amu adusu la cunoscintia dvostre ca regretatulu si zelosulu nostru colegu Dr. Obedenaru a lasatu Academiei prin testamentu intréga averea sa si ca doi dintre fratii repositulu au intentatu actiune asupra succesiunii. Actiunea se afla acum inaintea Curtii de apelu si speramu ca chiar in cursulu acestei sesiunii se va termina in modu favorabilu pentru Academie.

V. Colectiunile.

Bibliotec'a Academiei, dimpreuna cu tote colectiunile sale sciintifice, de manuscrise, de documente istorice, de monede, au continuatu in decursulu anulu inceputu a cresce din ce in ce mai multu.

Comisiunea bibliotecii va prezintă relațiunea s'a amănunțita asupra creșterii colecțiilor puse sub a s'a speciala supraveghiere, precum și asupra lucrărilor făcute în decursul anului pentru catalogarea și bun'a lor întreținere.

1. Aici amu deosebită plăcere a aduce la cunoștința D-vostre că M. S. Regele Italiei a binevoit a onora Academia dispunându-se în se trimetia, prin Ex. Sa Comitele de Torielli-Brusati, splendidă edițiune a *Divinei Comedii* cu comentariul latin inedit al lui Stefanu Talice da Ricaldone, publicată din ordinul M. Sale și dedicată Principelui regalului Vittorio Emanuele.

2. Sanctitatea S'a Papa Leon XIII a binevoit a dispune să se trimetia Academiei 11 volume foarte frumoase legate, publicate din ordinele și cheltuiala S'a. Aproape toate aceste volume sunt isvóre istorice de o mare valoare. Între ele se afla Regestele Papiloru Clemente V, Leon X, Onoriu III; precum și catalogul descriptiv al manuscrisurilor bibliotecii Vaticanului. Volumele trimise sunt numai începuturile publicațiilor, ale caror continuări sperăm că ni se vor trimite. Academia a decis a-si exprima recunoștința s'a trimițându S. Sale Papei publicațiile sale.

3. În decursul anului s'au stabilit nouă relații de schimb al publicațiilor cu următoarele Institute și Societăți științifice:

Societatea istorică și arheologică din Timișoara,
Institutul Canadianu din Ottawa,
Muzeul Czartoryski din Cracovia,
Societatea imperială de istorie și arheologie din Odessa,
Academia teologică de la Kiev,
Comisiunea regală pentru istoria Patriei din Venetia,
Societatea reto-romana din Coira,
Direcțiunea arhivelor de Statu din Varsavia,
Biblioteca națională centrală din Florența.

4. Colecțiunea numismatică a crescut în cursul anului cu un număr însemnat de monede vechi mai cu seamă moldovenesci.

5. De asemenea a crescut foarte mult și colecțiunea de documente istorice din țară; mai multe persoane doritoare de a vedea dezvoltându-se studiul istoriei naționale, apreciind silințele ce-si dă Academia pentru aceste studii, au daruit hrisove, zapise și alte documente; Delegațiunea pe de altă parte s'a silit a procura cât mai multe astufelii de documente.

Colecțiunea de documente, formată aproape întreaga în ultimii trei-patru ani, era numai în mica parte regulată cu inventar descriptive ale documentelor. Personalul bibliotecii și al cancelariei noastre fiindu foarte ocupat cu lucrările bibliotecii de carti tiparite, nu dispunea de timpul necesar pentru a face inventariul descriptiv al întregii noastre colecții de documente, lucrare care nu se poate face bine decât încet și cu multă atențiune. Pentru că totuși aceste inventarii, necesare pentru studiul documentelor, să se poată face, am însărcinat pe bibliotecarul Academiei să-si ia în ajutor o persoană competentă, care sub îngrijirea s'a, se facă inventariile ne-

cesare, punându la dispozițiune spre acestu scopu câte o sută de lei pe luna din diurnele mele. În curându toate documentele voru fi descrise în inventarii.

6. În ajunul chiar al sesiunii generale a Academiei Înaltu Prea Sfintitulu Mitropolitu alu Moldovei Iosifu Naniescu, în rîvna neobosită ce are pentru cultura națională, a făcutu Academiei unu daru nepretuit. Înaltu Prea Sfinti'a S'a mi-a făcutu distincă onoare a me însărcinată să prezintu Academiei unu volum în care sunt legate împreună: *Νέα Σύνωψις Διαφόρων Ιστοριών ἀρχομένη ἀπὸ πίστεως κόσμον . . .* tipărită la Venetia în 1650, — și *Βιβλίον καλούμενον Εὐλόγιον . . .* tipărită asemenea la Venetia în 1663.

Acestu volum a aparținut Mitropolitulu Dosofteiu, și i-a servit pentru prelucrarea *Prologurilor* sale, după cum se poate vedea din numeroasele adnotațiuni scrise de însuși mîna s'a. Ceea ce mărește însă importanța acestor carti sunt cele patru din urma fetie, pe cari se afla scrise de mîna Mitropolitulu Dosofteiu în grecesce actulu patriarhalu despre Dragosiu Voda din 1392 (în Miklosich, *Acta Patriarchatus*, vol. II. p. 156), în slavonesce și românesce amintirea uricului la Romanu Voda din 1393, — în latinesce șapte versuri scrise pe o tablă de aur care se afla în palatul Craiului Lesiescu Ioanu Sobieski, — și în românesce descrierea acestei inscripțiuni. Academia întreaga va ațea, credu, prin unu votu specialu recunoștința S'a Prea Sfintitulu Mitropolitu care, la pagina 119 a *Eclogariului*, a atestat cu însuși mîna sa acestu daru.

VI. Concursurile.

La concursurile premiilor destinate a se da în sesiunea generală din acestu anu s'au prezentat următoarele publicațiuni și manuscrise.

1. La concursulu premiului *Nasturelu-Herescu* de 4000 lei, pentru cea mai bună carte scrisă în limba română cu conținut de ori-ce natură și publicată în anulu 1886, și alu premiului *Heliade-Radulescu* de 5000 lei, pentru cea mai bună carte scrisă în limba română cu conținut literar și publicată în anii 1885 și 1886, s'au prezentat următoarele publicațiuni:

1. Floru Dianu, Salinele române, Studiu tehnic și economic.
2. Iancu Theor, Dreptatea orbiloru.
3. G. Bengescu-Dabija, Pigmalion, Regele Feniciei, Tragedie în cinci acte.
4. Dr. N. G. Tomescu, Degenerarea și regenerarea nerviloru.
5. Th. Alexi, Dictionaru germano-român.
6. I. I. Nacianu, La Dobroudja économique et sociale.
7. Dr. C. C. Codrescu, Studii asupra spitalului „Barladu și Elena Beldimanu.“
8. A. Vlahutia, Novele.
9. A. Vizanti, Raportu asupra proiectulu de organizațiune generală a invetiamântulu-publicu. 2 vol.
10. T. C. Vacarescu, Luptele Românilor în rebelulu din 1877—78. Vol I.
11. Din ale lui A. I. Odobescu. Mihnea-Voda — Dîmna Chiajna.

12. G. G. Meitani, Studii asupra Constituției Românilor, Fasc. XI.

13. G. Sion, Una suta și una fabule.

14. J. J. Rosica, Lăpușineanu, tragedie.

15. „ „ „ Fat'a dela Cozia.

16. Gr. G. Tocilescu, Manualul de istoria română.

2. La concursul premiului *Lazar* de 5000 lei pentru cea mai bună lucrare în limbă română asupra subiectului „*Flora descriptivă a unui județ din România*“ după alegerea concurentului, s'a prezentat un singur manuscris intitulat *Flor'a Dobrogei* având devisa:

„Il n'y a qu'une manière d'avancer les sciences, c'est de les simplifier ou d'ajouter quelque chose de nouveau“.

3. Nici un concurent nu s'a prezentat la premiul *Alexandru Ioan Cuza* de 4000 lei pentru cea mai bună disertație în limbă română despre: *Istoria Romanilor în Dacia Traiană dela Aurelianus până la fundarea principatelor Moldov'a și Tîer'a Românesca*:

4. La concursul premiului de 1500 lei pentru anii 1883—87 alu *Asociațiunii craiovene pentru dezvoltarea învățământului public* s'au prezentat următoarele publicații:

Dr. C. C. Codrescu, Compendiu de Igienă, Bărladul 1885.

„ „ Manual de Medicină populară, Bărladul 1885.

5. La concursul publicat pentru traducerea din *M. T. Ciceronis, De officiis liber I* s'au prezentat două manuscrise: unul cu devisa: *Virtutis laus omnis in actione consistit*; cel-alaltu cu devisa:

„*Omulu ce arată cu blândetie calea celui răzăcutu, din a sa lumina pare c'aru aprinde streina lumina, și cu toate acestea și a sa lucește totu cumu a lucitu.*“

Enniu.

Toate publicațiile și manuscrisele prezentate la concursuri au fost trimise, la timpul fixat de regulament, comisiunilor și secțiunilor însărcinate cu studierea lor.

Pentru premiul didactic alu Societății craiovene nefiind alăsa din sesiunea trecută o comisiune specială, rămâne că această comisiune se se alăga acum și se i se dea în cercetare publicațiile prezentate la acestu premiu.

Secretarul generalu

D. Sturdza.

Urmări ale războiului vamal dintre Austro-Ungari'a și Romani'a.

Toată lumea din acestea statură e interesată că se afle care voru fi cele din urma rezultate ale acestei lupte naționale economice care se începuse în 1 Iunie 1886 și mai dură până astăzi, adică de 10 luni cu cerbicia nedumerită. Noi ne facuram datorii și în anul trecut a reflecta la turburările tuturor relațiilor seculare de comerț și comunicație mai ales în cătu

acelea se reduc mai de aproape la provinciile limitrofe ale monarhiei cu Romani'a, adică Transilvani'a, Banatul, Bucovina. Diarele care apar mai desu au tinut în curentu pe publicu despre urmările luptei, suferințele comerțului, încercările mai totu desierate din partea acesta de a paralisa calamitatea venită mai virtosu preste numitele țeri din cauză a închiderii frontierelor țerei pentru foarte mulți articli de marfă. Ne mai aducem bine aminte de amerintările ridicole esite mai alesu din Clusiu asupra comerțului României, de espositiuni locale, de încercări de a da miiloru de meserieri de lucru și altele multe.

Cătra finea anului se tînura în Vien'a unele conferințe preparative între delegați austro-unguri și romani, după care se propagă scirea că éca, s'au aflatu și adoptatu temelile la o convențiune nouă, pentru a carei încheiere se voru adună din nou delegații ambelor părți contractante.

Cându scriemu acestea, ne aflam în lun'a lui Martiu și delegații încă totu nu s'au adunatu și convențiune nu este că în palma. După scrieri autentice venite dela Vien'a cu încungiuru pe la Praga, ungerii nu se invoiescu nici la inportulu vitelor, nici la alu cerealiilor din Romani'a, éra de industria și comerțu le pasa prea pușinu, pentru-că acelea dore mai multu numai pe țerile propriu austriace, care trimitea în Romani'a marfi în valóre până la 140 milioane florini pe anu.

La toate acestea dn. Petru S. Aurelianus ne dă în organulu seu „*Economia natională*“ următoarele informații autentice și foarte instructive, pe care le reproducem în interesulu căusei inportante.

Esportatiunea din Romania în anii 1885 și 1886.

Amu cautatu se tinem pe cetitori în curentu cu miscarea esportatiunii din Romani'a în cursulu anului 1886, spre a ne putea da séma cu totii despre inriurirea ce póte avea nouă politica economică, și în specialu schimbarea relațiilor dintre țier'a noastră și Austro-Ungari'a cu privire la esportatiunea noastră. Multămită regularității, în care se tîne statistica vamală în Ministerulu de finance, ne-am pututu procură date la fie-care trei luni; și ast-felu amu pututu urmări cestiunea până ce amu datu séma cetitorilor nostri despre esportatiunea din Romani'a pe cele diece luni din 1886. Astăzi posedam cifrele esportatiunii pe întregulu anu 1886; putem dar infatisia cestiunea în tota întregimea sa, și în acelasi timp se póte da satisfacere și diarului oficiosu dela Pesta *La Revue de l'Orient* asupra mai multor întrebări, ce a pus *Economiei nationale*, în numărulu 2 dela 9 Ianuarie 1887.

Cetitorii nostri si-aduc aminte că între argumentele, de care s'a servit presa Austro-Ungara contra noastră, a fostu și acela că dacă nu se va reînoui convențiunea comercială, esportatiunea noastră de produse agricole și de vite va fi periclitată, și că numai câteva luni de încercare ne va incredintia, că miscarea noastră comercială în afara depinde în mare parte de Austro-Ungari'a. Intielege fie-cine că asertiuni de felulu acesta trebuiau

combatute, de óre-ce tacându s'ar fi pututu crede inte-meiate si s'ar fi aruncatu tóta respunderea asupra nóstra.

Declaramu dar din nou, că avendu tóta dorintia de a vedea incheindu-se unu tractatu de comerciú între cele dóne tieri vecine, de o potriua favorabilu pentru interesele loru respective, totusi vomu continuá a proba că situatiunea nóstra din punctulu de vedere alu exportatiunii nu depinde in atátu de Austro-Ungari'a, in cătu se ne indemne a sacrificia intereselê nascèndei nóstre industrii si ale agriculturêi nóstre.

Pentru-că cetitorii se póta compará cum a mersu exportatiunea nóstra, dupa expirarea conventiunii cu Austro-Ungari'a fačia cu exportulu ce facemu sub regimulu conventionalu, damu aci cifrele privitóre la exportatiunea producteloru agricole din Romani'a pentru anii 1884, 1885, 1886:

Producte	1884 kilogr.	1885 kilogr.	1886 kilogr.
Grâu	265,908,386	383,534,477	295,311,835
Secara	79,738,470	85,574,919	103,956,342
Porumbu	571,776,315	668,026,655	727,072,812
Orzu	116,983,651	237,917,706	152,771,319
Ovesu	14,263,085	76,321,239	44,135,833
Meiu	23,736,499	38,609,734	37,725,888
Semintie uleióse .	17,229,996	43,254,528	78,558,025

Comparându exportatiunea nóstra in anulu 1884 cu cea din 1886, vedemu că in acestu din urma anu amu exportatu mai multu din tóte productele, desí in 1884 eram in plinu regimu conventionalu. In 1886 amu exportatu ceva mai puçinu grâu, orzu si ovesu decâtu in 1885; in schimbú insa amu esportatu mai multu porumbu si semintie uleióse, desí se pretinde că porumbulu nostru se desface mai cu séma in Austro-Ungari'a. Daca amu face evaluarea in bani a intregului esportu pe 1886, suntem incredintiati că n'ar fi inferioru celui din 1885. Caus'a, pentru care amu esportatu mai puçinu grâu, nu este pentru-că granitia a fostu inchisa despre Austro-Ungari'a, de óre-ce in 1884 desí granitia erá deschisa totusi amu esportatu circa 30 milióne de kilogramè mai puçinu decâtu in 1886, daru pentru-că in 1886 recolt'a nóstra a fostu mai slaba. In adeveru, in momentulu de fačia este lipsa de grâu in mai multe localitati din Romani'a; la Brail'a magasiile s'au golitu si morarii din acestu orasiu umbra dupa grâu in Moldov'a. Că acésta este adeverata cauza este si urcarea pretiurilor; gràulu care s'a vëndutu in Iulie cu 82 lei kila se vinde astadi cu 95 si chiaru 100 lei. Ce dovedesce acésta urcare daca nu că lipsesce gràulu?

Cu acésta nu intielegemu că Austro-Ungaria nu erá unulu dintre principalii nostri cumperatori de grâu si de porumbu; voimu a dovedi că inchiderea granitieloru nu ne-a facutu se remànem cu productele nevëndute; că din contra amu desfacutu ce erá disponibilu pentru vindiare.

Acì tînemu a respunde si gazetei oficióse *Revue de l'Orient*, care recunoscându in parte că ne-amu pututu desface productele, intréba daca le amu vîndutu

la timpulu oportunu, adeca cându agricultorii aveau nevoie de bani, si daca pretiurile n'au scadiutu cu 20 si 25 la suta.

Gràulu si cele-lalte producte agricole s'au vëndutu la aceleasi epoce cá si in ceilalti ani; vapórele s'au incarcatu pàna ce a incetatu navigatiunea. Cātu despre pretiuri este cunoscutu că in anulu acesta s'au dobânditu pentru grànele bune pretiuri chiaru mai urcate de cătu in anulu trecut. Prin urmare inchiderea granitieloru n'a influentiatu nici asupra epocii vëndierii, nici asupra pretiurilor. Si la acestu resultatu trebuia se ne si asteptamu. In adeveru, Austro-Ungari'a nu cumperá gràulu nostru pentru-că avea trebuintia de elu in alimentatiunea publica, daru pentru-că exportá grâu de alu seu, pe care 'lu inlocuia cu grâu romanescu, si pentru că morarii erau interessati a amesteca gràulu nostru cu celu din localitate. Daca cumpera, porumbulu nostru, erá pentru a'lu preface in spirtu si a né trimite noue o parte, éra nu pentru-că se hranésca poporulu. Cu alte cuvinte Austro-Ungari'a face ce facu tierile inaintate, transforma materi'a prima folosindu-se de beneficiulu ce resulta din acésta transformare.

Mi-aducu aminte că unii dintre agricultorii nostri se tînguiau că voru remànea cu porumbulu nevëndutu, daca se va oprí intrarea in Austro-Ungari'a; cifrele s'au insarcinat a respunde că in 1884 s'a exportatu 571,776,315 si in 1885 amu exportatu 668.036,355 kilograme, intr'unu timpu cându granitia erá deschisa; éra in 1886, cându granitia a fostu inchisa; am esportatu 727,072,812 kilograme, adeca cam aprópe 60 milióne kilograme mai multu.

Englitter'a care ne-a cumperatu 350,086,708 kilograme porumbu in 1885, ne a cerutu 471,905,762 kilograme in 1886, adeca cu 121,819,954 kilograme mai multu, indoitu de cătu diferentia între exportulu nostru din 1885 si 1886. Totu Englitter'a ne-a cumperatu 153,005,079 kilograme de grâu in 1886, pe cându in 1885 ne-a cerutu numai 105,239,962. Pe langa Englitter'a au mai venitu Franci'a, Belgi'a, Oland'a, Itali'a care asemenea ne-au cumperatu mai multu grâu si alte producte decâtu in anii precedenti.

Semintiele uleióse, in specialu, rapitia desí nu ni s'a cumperatu decâtu prea puçinu de Austro-Ungari'a in 1886, amu desfacutu 78 milióne de kilograme in Belgi'a, Rusi'a, Oland'a, Bulgari'a si mai cu séma in Englitter'a si Franci'a, care au cumperatu trei parti din productiunea anului 1886.

Eata dara că dupa ce ni s'a opritu intrarea graneloru, altii ne-au cerutu prisosulu, pe care l'au platitu cu pretiuri relativu avantagióse. Comerciulu a luatú imediatu alta cale, cumu este naturalu se faca ori de câte-ori i se punu stavile. Afara de acésta ceea ce produce Romani'a este prea puçinu pentru trebuintiele Europei apusene, pentru că in casulu cându productele sale numai sunt cautate in Austr'o-Ungari'a se nu afile indetui musterii pe pietiele occidentului, adeveratulu tergu pentru productele nóstre.

Deosebitu de cereale tiér'a nóstra mai esporta faina, lãna, petrolu, spirtu, vinu, legume fainóse (fasole, linte, etc.) si vite. Eata cum se infatisézia exportatiunea acestoru articole in 1886 comparata cu 1885.

	1885	1886
	kilogr.	kilogr.
Faina	15,594,850	9,484,157
Lãna	3,227,195	2,569,905
Petrolu brut	19,918,413	14,457,183
Spirtu	2,380,703	4,316,294
Vinu	1,147,730	4,699,622
Legume fainóse	27,885,671	34,918,335
Boui (capete)	10,751	15,815

Si pentru aceste articole luate in totalu anulu 1886 a fostu mai favorabilu decâtu 1885. Amu esportátu mai puçina faina; inse nu pentru cà s'a închisu granitia despre Austro-Ungari'a, dara pentru-cã s'au urcatu taxele in Turci'a, cu care asemenea nu ne-amu pututu ajunge pãna acum. De alta parte inse moraritul nostru n'a incercatu perderi, de óre-ce neintroducãndu-se faina din Ungari'a, aprovizionarea s'a facutu cu faina din tiéra.

Amu esportatu 600 mii kilograme de lãna nespãlata mai puçinu de càtu in 1885, si se póte dice cà acésta scadere provine dintracea cà nu ne-a mai deschisu granitia vecinii; asia este, inse nu este mai puçinu adevératu cà lãna nóstra s'a dusu mai tóta in Engli'ter'a si Franci'a, éra parte s'a consumatu in tiéra, unde fabricatiunea de stofe de lãna a lãtu óre-care desvoltare. Asia cà cele 600 mii kilograme nu se potu considerá cà o perdere.

La esportatiunea petrolului amu perdtu 5 milióne kilograme, de óre-ce nu s'a mai cumperatu de càtra fabricele dela Brasiovu si aiurea. Se nu uitamu inse cà in adevéru Ungari'a ne cumperá petrolu brutu, inse in schimbu ne trimitea petrolu rafinatu si concurá fabricele nóstre. In cele siese luni din 1886, de càndu este granitia inchisa, negresitu cà productiunea romãna a trebuitu se procure consumatiunei locale petrolu ce venea din Ungari'a; asia cà in realitate esista compensatiune.

Spirtu amu esportatu aprópe indoitu de càtu in 1885, iar vinu intreitu mai multu. Se scie càtu au strigatu velnicerii unghurii contra importarii spirtului din Romani'a, cerendu se fie esclusu din piati'a Triestului. Asemenea este cunoscutu cà noi nu mai potemu esportá vinu in Austro-Ungari'a; la din contra ni se trimitea catatimi insemnate de vinu unghurescu, care a depretiatu pretiurile. Astadi multiamita intielegerei provisorie ce avemu cu Franci'a, vinurile nóstre au inceputu se fie cautate de càtre comerciulu francesu; treptatu vomu ajunge a ne crea o clientela sigura in Franci'a.

Legumi fainóse amu esportatu cu 7 milióne de kilograme mai multu decâtu in 1885.

In fine, comerciulu cu boi, desfiintiatu prin inchiderea granitiilor austro-ungare de cinci ani, a lãtu si dènsulu directiunea occidentala. Moderatu mai acumu trei ani, elu sa desvoltatu treptatu, ajungèndu la cifr'a

de 15,816 boi exportati in 1885. Cei mai multi boi s'au vèndutu in Itali'a. Avemu incredintiarea cà acestu comerciulu va cresce treptatu si cà peste cativa ani va deveni totu atãtu de infloritoriu cà odinióra. De altmintrelea, in cei din urma cinci ani agricultur'a nóstra n'a beneficiatu de acestu comerciulu de óre-ce granitia a fostu sistematicu inchisa.

Resumatu: Cifrele ne dovedescu cà exportatiunea nóstra n'a suferitu din caus'a inchiderei granitiilor; cà comerciulu a lãtu directiunea Occidentului; cà pietiele Angliei, Franciei, Italiei, Belgiei ne-au cumperatu ceea ce ni se cumpera mai inainte de càtra Austro-Ungari'a.

Conclusiune: Cu tóta buna-vointia ce avemu de a incheia unu tractactu de comerciulu cu Austro-Ungari'a, unu lucru trebue bine intielesu, cà 'nu se va putea ajunge la nici unu resultatu, pre càtu timplu s'ar nescotì interesele vitale ale agriculturii si ale nascèndei nóstre industrii.

Despre limb'a țiganésca in raportu cu alte limbi.

Si lucruri mici potu ajunge la importantia mare, daca au valóre istorica sau daca atragu atentiunea órecarui barbatu de o stare mai inalta sau apoi luarea aminte a lumii erudite. Simeria nu-o ar cunósce maghiarulu, daca acolo óstea invingátóre maghiara n'ar fi avutu lupta decidietóre; Plevn'a nu o ar cunósce romanulu, daca armele vitejiloru romãni nu ar fi decisu aici asupra sórtei turcului. Póte cà ar fi trecutu inca decenii, pãna càndu limb'a țiganésca cea lipsita de insemnate ar fi ajunsu in patri'a nóstra la receruta cultivare literara, déca nu si-ar fi gasitu unu cultivatoriu precum e Alteti'a Sa c. et. r. Archiducele Iosifu, despre care putemu dice cu dreptu cuvèntu, cà in dilele nóstre cunósce si vorbesce mai bine limb'a țiganésca si cà dènsulu e celu mai mare cultivatoru literaru si Mecenatele ei.

E cunoscutu cà dènsulu a scrisu o gramatica țiganésca si o à substernutu Academiei literare maghiare in Buda-pesta, care in curèndu va aparea pe spesele Archiducelui.

Cu limb'a si poesi'a poporala a țiganiloru, — fiindcã limb'a acésta are numai literatura nescrisa in Ungari'a, avèndu in vedere articolii aparuti in diferitele foi literare se ocupa in diu'a de astadi multi si cu succesu indestulitoriu, precum Anton Hermanu, Lud. Fialowski, Wlislöcky si altii, alu caroru nume se potu adesea ceti la capulu articiloru privitori la literatur'a țigana. Wlislöcky a si tradusu multe poesii in limb'a maghiara si a facutu cunoscute poporului maghiaru obiceiurile mai insemnate ale țiganiloru; in curèndu voru aparea dela dènsulu 2 opuri demne de atentiune despre limb'a si literatur'a țiganésca poporala.

Studiulu limbei țiganesci are mai mare valóre hotaritóre pentru romani cà pentru maghiari; pentrucã țiganulu traiesce si a traitu intr'o legatura cu multu mai strinsa cu poporulu de rãndu romãnu cà cu celu maghiaru si asia a pututu imprumutá unulu dela cela-

laltu in mesura mai mare cuvintele trebuincioase pentru de a da expresiune ideiloru.

Cà literatii romani nu si-au batutu multu capulu până acuma pentru limb'a țiganesca si dialectele ei, se pôte dovedi mai bine prin impregiurarea, cà din incercarile etimologice facute de ei in privinti'a unoru cuvinte numai puține au rezultat, d. e. in dicerea acést'a „Ja la benga, moré“, Cihac deriva cuvèntulu *benga* (=dracu) din limb'a maghiara din *bena* *) (=schiopu), eara cuvèntulu *moré* nici nu ne vine in minte se'lu declaramu de altulu, decâtu de țiganescu! Inse ambele cuvinte suntu neo-grecesci si e de crediutu, cà dela acestia le-au imprumutatu țiganii greci, dela cari apoi s'au respânditu cá cuvinte curatu țiganesci si la alte popóre; sunându bine la urechi ele au sedusu pe incercatorii pretinsi cunoscatori cu atàtu mai usioru, cu càtu rostirea limbei neo-grecesci sémana in mare parte cu rostirea limbei țiganesci.

Cuvèntulu dipla nu pôte fi, decâtu țiganescu, dice tóta lumea romana culta!

Si óre de unde e suspitiunea acésta neintemeiata? Numai si numai de acolo, cà poporului lui Faraonu i-a remasu rolulu nemultiamitoriu, cá cu lemnulu acesta uscatu, cu violin'a se indulcésca pe altii prin doine incântátóre cástigându-si astfeliu pânea de tóte dilele; asia inse, cà elu insusi se nu fie incântatu. Cu alta ocaziune voiu aretá genetice, cà dipla e cuvèntu curatu romanu mostenitu din limb'a latina si e cu multu mai bunu decâtu celelalte sinonime pe cari le folosesce romanulu alaturea cu acesta, precum: alauta, lauta, violina, vióra, brónca, cetera etc.

Astfeliu stându lucrulu, credemu cà nu facemu unu serviciu de prisosu adaugèndu ceva la tiner'a literatura țiganesca, si damu in urmatórele „Tatalu Nostru“ in limb'a romàna-țiganesca si in limb'a spaniola-țiganesca.

Nu sciu, de unde si din ce isvoru autenticu a luat datele sale „Tribun'a“; cá se me convingu, am facutu o proba si amu gasitu, cumcà in mare parte țiganii nici nu intielegu textulu citatu sub numerulu 3., pe carele 'lu comunicu aici.

Tatalu nostru țiganescu, dupa cum m'am convinsu de multeoru, nu'lu sciu țiganii de pe la sate. Erá interesantu discursulu urmatu cu unu țiganu din Avrigu. Apropiându-me de elu si întrebându'lu „de unde esci? Din Avrigu, erá respunsulu.

— Da scii a te rugá?

— Da cum se nu sciu.

— Si țiganesce?

— Vedi bine.

— Asia dar si Tatalu Nostru ilu scii țiganesce?

— Na, al'a nu'lu sciu, ala 'lu sciu cum ilu scie si

Ddieulu nostru.

— Asia dar cum ilu scie Ddieulu Nostru?

— Apoi romànesce!

— Ai dreptate, am disu si fàra nici-unu rezultat m'am indepartatu.

Am ajunsu inse la resultatulu indestulitoru prin unu invetiacelelu țiganu, care dicea, cà fiindu copilasiu micu a rostitu Tatalu Nostru si țiganesce si daca poftescu m'lu pune si pe hãrtia. Textulu acesta urméza sub Nr. 1 si ne da dovedi clare pentru inriurirea limbei romàne asupra celei țiganesci.

Ludovicu Podhorsky, literatu si membru alu Academiei literare magh. din Budapesta, care traiesce in Parisu facèndu-se atentu de càtra Ignatiu Veress, directoru gimnasialu de statu in Sibiiu, la Tatal Nostru țiganescu aparutu in „Tribun'a“ [1886 Faur, Nr. 32.] à fostu asia de bunu de a trimisu textulu spaniolu-țiganescu, care l'a fostu cástigatu prin primariulu din Madridu in Hispani'a. Spre a compara damu textulu acesta sub Nr. 2.

Romànu-țiganescu.

1. Amaró dad, kai ileál ándo *ceri*, *sfințnipe* tro anáu. Avél thiri *impèràția*, te el thiri *voia*, sar ándo *ceri*, khideá ovi pre phú.

Amaró manró saore deséngro delé améngé adies. Te *iertisár* amaré *grije*, sar *iertani* ovi amé amaré *gri-jenge*. The ná níger amén ándo nasulipó, The vazde amén(ge) le nasuléstar. Amin.

Spaniolu-țiganescu.

2. Amaro dada, ote andré o Tarpe, majorificable sinele tun nao. Abillele tun chim. Sinele querdí tun pegqui tal andré a jolili, sasta andré o Tarpe.

Dina mangue *ertina* amarias visabas, antiar sasta mu *ertinamos* á is sares, sos debisarelen amangue buchí.

Y na endeeles amangue andré o chungalo y choro.

Tribun'a, 1886. II. Nro. 32.

3. Amaro daddel kai iljal ande troten, osardo toveltro, then, so odoi, anke tovel tu oprodi, phuo tai. Amaro sarko divikno manro tota dire prostin amare grihi, dikt ameu prostinas amare grihi kerdengi toj malomen ano tele mirebneskero, daravi be toj muk amen ole erdevendjar. Amin.

Luându numai cuvèntulu celu dântàiu *amaró* in considerare, alu carui intielesu e: nostru, la privirea prima se vede, cà in tóte trei tecsturi *amaró* are intielesulu: nostru. Din bunavointi'a literatului susnumitu scimu si aceea, cumcà in Tatalu Nostru *hindostan*, din care familia de limbi a purcesu si limb'a țiganesca, suna cuvèntulu acesta cu aspiratiune, adeca: hamàre, precum si Abel, Aron suna Habel, Haron etc.

In privinti'a etimologiei lui *amaró* adnotéza literatulu nostru Podhorsky, cà *ama* insémna *eu*, ro-nostru si *r* acesta (aretându posesorulu) se afla cà caracteristica pentru pluralulu in pronume possessive si in limbile indoeuropene, asia d. e. in l. nemtiasca: *uns-er*, *eu-er*, *ih-r*; in limb'a englesa pr. *ou-r*, *you-r*, *thei-r* etc; *r* acesta cà atare se pôte reduce dupa dènsulu la *ra*-ul Celtiloru, unde a implinitu aceeasi functiune.

Nu contradicú opiniunei savantului Podhorsky, totusi am si eu vre-doue observari si pôte pentru etimologu de mare valóre.

*) Cihac, Elements magyars, II. pag. 481.

Ce e dreptu, in istori'a țiganiloru n'am facut nici-unu studiu; dar' a priori se pôte conchide, cum-cà țiganii venindu din Asi'a in Europ'a s'au respânditu prin țierile sudice ale Asiei mici spre apusu, si este cu putintia, că au venitu in atingere cu grecii si cu albanezii. N'am intentiunea se cercetezu lucrulu mai de aprópe, e cu tóte acestea interesantu, cumcà ce privesce pronumele possessive *amaró*, *amaré*, ér' pronumele personale aflatóre in Tatal Nostru țiganescu pr. *amé*, *ámen*, *amén*, *amén-ge*, nu numai samena cu cele din dialectulu doricu și eolicu alu limbei eline, ba sunt chiaru identice. Acésta e ceva mai multu decâtu întemplare.

amaro = ἡμέτερο-ς, in dialectulu doricu *ἀμέτερος*, inse si *ἀμός*; din *ἀμο*+ρο-ς s'a formatu unu cuvèntu, care e identicu cu *hamaró* (limbei hindostane) si cu *amaró* limbei țiganesci.

amé = ἀμέ, form'a acésta a pronumelui personalu e usitata si in dialectulu doricu, cātu si eolicu in locu de, *ἡμεῖς* (= ἄμμες).

amén (pe noi) = ἄμμε, inse si astfelu: *ἀμέ*.

ámen = (nóue-ne) = ἄμμιν.

Continuarea facuta mai departe pe bas'a acésta pe care noi aici o sfîrsimu, convinge usioru pe barbatii de specialitate, că limb'a țiganésca e cá si cea elina de origine hindostana.

Verbulu românú „ertare“ se afla si in T. N. celu spaniolu-țiganescu. E de crediutu, că din limb'a acésta s'a incetatianitu in limb'a romána, si nu e de origine latina din *libertate*, precumu ilu a derivatu Dnu Cipariu, căci verbulu libertare nu se afla in limb'a latina.

Deosebiriile limbistice inse dau documentu destulu de claru despre aceea, că limb'a țiganésca de origine una, prin emigratiunea continua, prin timpu si prin mare influentia a multoru altoru limbi, in ce modu s'a schimbatu astadi intr'atàta, si cum ea s'a acomódatu insusiriloru limbiloru din țiar'a, in care au descalecatu țiganii.

Nicolau Putnoky,
profesoru gimn. de statu.

PARTEA OFICIALA.

Nr. 66/1887

Procesu verbale

alu comitetului asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului românú, luatú in siedinti'a dela 4 Martie st. n. 1887.

Presiedinte: Iacobu Bologna, vice-presiedinte.
Membrii presenti: G. Baritiu, C. Stezar, Dr. Il. Puscaru, P. Cosma, I. V. Russu, I. St. Siulutiu, I. Popescu, B. Harsianu, E. Brote.

Secretariu: Dr. I. Crisianu.

Nr. 30. Inspectorulu reg. de scóle alu comitatului Sibiiului, E. de Traushenfels, prin hãrti'a sa de dato 7 Fauru a. c. Nr. 147. comunica, că inaltulu ministeriu de culte si instructiune publica in urma representatiunii comitetului Asociatiunei de dto 20 Novembre 1886. Nr. 353 prin resoluțiunea

sa de dto 4 Fauru a. c. Nr. 1948 a luatú la cunoscintia deschiderea scólei civile de fete cu caracteru privatú infintiata in Sibiiu de cátra Asociatiunea transilvana pentru literatur'a romána si cultur'a poporului romanu, si a concésu, ca invetiatorii si invetiatoresele acestei scóli, de si nu au cualificatiunea prescrisa pentru o astfelu de scóla, se póta funcioná in modu provisoriu. Inaltulu ministeriu indruma inse Asociatiunea se dispuna, ca invetiatorii si invetiatoresele dela scól'a ei se faca examenulu de cualificatiune inaintea comisiunei esaminate tóre instituita la preparandi'a de statu din Budapesta cātu mai ingraba, si celu multu până la finea anului scol. 1887/8. Pána atunci, până cându invetiatorii si invetiatoresele acestui institutu nu voru fi cualificati resp. până cându nu se va fi satisfacutu conditiuniloru prevediute in §-fi 17 si 103 ai art. de lege XXXVIII din 1868, scól'a Asociatiunei nu va puté primí dreptulu de publicitate, ci va funcioná ca o „scóla civila de fete cu caracteru privatú fãra dreptulu de publicitate“, o impregiurare ce va trebuí sè se insemne si in testimoniile ce se voru estradá elevoloru, care frecuentéza scól'a.

Se cere mái departe in sus citat'a hãrtie a inspectorului reg. de scóle trimiterea planului de impartirea objectelorú intre puterile didactice actuale, precum si a planului de impartirea óreloru si in fine trimiterea unei consemnari a manualeloru folosite, spre a fi inaintate inaltului ministeriu.

In sfîrsitu in legatura cu hãrtia sa de dto 13 Ianuarie a. c. Nr. 47. inspectorulu urgéza se i se trimita si documentele ce le a fostu cerutu spre a le inaintá și pe acestea inaltului ministeriu (Nr. 30/1887).

— Resoluțiunea inaltului ministeriu, fiindu in sensulu cererei facute de comitetu se ia spre sciintia, avèndu a se notifica directiunei scólei civile de fete cu aceea, că puterile didactice actuale se fie indrumate a face examenulu de cualificatiune prescrisu, in timpul celu mai scurtu, si celu multu până la finea anului scol. 1887/8, la din contra voru trebú se fie inlocuite prin alte puteri, care au cualificatiunea. Incātu pentru planurile si documentele cerute de inspectorulu reg. directiunea scolara, intru cātu nu ó ar fi facutu până acum se satisfaca fãra amanare cererei.

Nr. 31. Dl. primu secretariu alu Asociatiunei G. Baritiu prin scrisórea sa de dto 1/13 Fauru a. c. in credintia, ca ar fi in interesulu bine intielesu alu asociatiunei, propune si comitetulu decide (Ex. Nr. 36/1887).

— a renuntia de astadata la invitarile, ce i s'au facutu din partea orasiului Bistritia si a opidului Zernesci, referitóre la ținerea adunarei generale si a face pregatirile de lipsa, că in anulu acesta sè se țina adunarea generala éراسi in Sibiiu si anume la 28/16. Augustu a. c. si dilele urmátóre. Despre acestu conclusu se fia incunoscintiati si domnii din Bistritia si Zernesci cu aceea, ca comitetulu va cautá a mediulócú, că se li se satisfaca dorinti'a referitóre la ținerea in acelea locuri a adunarei generale a Asociatiunei in viitoriulu celu mai apropiatu. Totdeodata sè se incunoscintieze despre acestu decisu si despartimentulu III alu Sibiiului.

Nr. 32. E. Bran, teologu in Gherl'a trimite 4 fl. v. a. si cere a se trimite la adres'a Societatii „Alexi Simionu“ fóia asociatiunei „Transilvani'a“ de pe anii 1883 si 1885. (Numerulu 31/1887).

— Cererea se incuviintéza si bibliotecariulu Asociatiunei primesce insarcinarea de a duce in deplinire acésta hotarire.

Nr. 33. Domnulu primu secretariu G. Baritiu presenta din partea dlui George G. Meitani, senatoru in Bucuresci 200 esemplare fasc: XI. din opulu seu „Studii asupr'a constitutiunei Romániei“ cu acelasu scopu, cu care au fostu trimise si fasciculele anterióre (Nr 26/1887).

— Spre sciintia cu multiamita, avèndu a se distribuí la carturarii romani, dupa modalitatea urmata cu fasciculele anterióre.

Nr. 34. Directorul despartimentului I. Brasiovu-Treiscaune, prin adresa de dto 22 Ianuarie (3 Fauru) a. c. Nr. 38 respunzându la hârtia comitetului de dto 1 Ianuarie a. c. Nr. 400/1886 prin care li se cere sum'a de 30 fl. incassata de servitoriul Dragon Lacea si suma de 15 fl. reținuta pentru acoperirea speșelor subcomitetului, arata, (referitoriul la sum'a de 30 fl., taxa de membrii ordinari dela domnii B. Baiulescu, I. Baiulescu, D. Coltofenu, St. Dobreanu si D. Hernea pro 1885 si totu dela dl. D. Hernea pro 1884) ca acesta suma s'a asternutu posterioru in 1/13 Decembre 1886 fiindu computata in sum'a de 215 fl. trimisa la acestu datu. Incatu pentru sum'a de 15 fl. arata, ca fiindu cass'a despartimentului in deficitu cu 10 fl. 55 cr. nu'i pote trimite si se roga, ca acesta suma se se treca intre speșele „Associatiunei“ si se se cera indemnizare la procsim'a adunare generala (Num'erulu 22/1887).

— Deslusirile referitoare la sum'a de 30 fl. primita si constatata la cass'a centrala a Associatiunei se iau spre sciintia. Incatu pentru sum'a reținuta de 15 fl. de orece prescrișele statutelor (§. 5) si ale regulamentului pentru incassarea taceselor (§. 27) nu permitu, ca taceșele dela membrii ordinari se se folosesca pentru speșele despartimentelor, aceea se se asterna aici cu possibila grabire, cautandu a acoperi speșele curente din contribuiriile membriloru ajutatori eventualu dintr'o colecta, ce ar fi se se intreprinda spre acestu scopu intre membrii din despartimentu.

Nr. 35. Dl G. Ilea, cand. de advocatu in Bai'a de Crisiu (Körösbánya) prin adres'a de dto 20/2. a. c. cere a i se da atatu densului catu si dloru Ioan Micu Rosiu, advocatu, Aureliu Novacu, cand. de advocatu, Demetriu Balanescu si Andreiu Boboroni, comercianti toti domiciliati in Biseric'a Alba, respunsu pozitivu, ca, de ore-ce densii s'au facutu membrii la Associatiune la anulu 1885 platindu atunci tax'a de 5 fl. si pentru diploma 1 fl. er diplom'a o au primitu numai dupa adunarea generala din 1886, de candu li se computa taceșele, si ce au se mai solvesca. Cere apoi dlu Ilea se i se continue trimiterea foiei Associatiunei, si ca aceeași foia se se trimita si membriloru din Biseric'a-Alba numiti mai susu. (Nr. 45/1887).

— Tacs'a de 5 fl. platita la anulu 1885 fiindu ca nu s'a cerutu espresu se se compute pre anulu urmatoriu 1886 s'a computatu pe anulu 1885, remane deci, ca atatu dlu Ilea catu si domnii I. M. Rosiu, Aureliu Novacu, D. Balanescu si A. Boboroni se solvesca inca tax'a pro 1886 si acum pro 1887. Si pana la solvirea acestoru restantie li se va trimite la toti foii'a Associatiunei si li se va aduce la cunosciintia si hotarirea presenta.

Nr. 36. I. Nemesiu, cooperatoru si catechetu gr. cath. la scola din Lapusiu prin adres'a din 28/1 a. c. cere unu ajutoriu banescu de 100 fl. eventualu si mai pușinu pentru scola s sunumita (Nr. 17/1887).

— Ne fiindu preliminate in budgetu ajutoare de felulu cerutu, cererei presente nu se pote satisfac.

Nr. 37. Se presenta protocolulu despre predarea cancelariei Associatiunei din partea fostului secretariu II. Dr. D. P. Barcianu noului secretariu II. Dr. I. Crisianu efeptuita la 6 Fauru a. c. in conformitate cu conclusulu comitetului dto 26 Ianuaru a. c. Nr. 15, din care se vede, ca actualulu secretariu II. Dr. I. Crisianu a primitu mobilierulu, archivulu, recușitele, protocoșele, tipariturile si sigilele Asociatiunei tote in starea si ordinea cea mai buna (Nr. 28/1887).

— Spre sciintia.

Nr. 38. Domnisiora profesora la scola civila de fete, Aureli'a Filipescu, se roga prin adresa dto 27 Fauru a. c. se i se acorde si partea din salariu convenianda pre prim'a junatate a lunei Septembre a. tr. (Nr. 53/1887).

— Comitetulu nu se afla in positia de a se putea abate dela conclusulu seu de dto 30 Augustu a. tr. Nr. 312.

Nr. 39. N. Sanzianu, invetiatoriu diriginte la scola granitiarasca de reuniune din opidulu Hatiegu in numele eforiei școlare prin adresa dto 5 Fauru a. c. se roga pentru catava carti — opuri, precum si se li se trimita in modu gratuitu foiea Asociatiunei „Transilvania“ pentru anulu curente pe sam'a bibliotecei școlare, ce este in infiintare. (Nr. 37/1887).

— Cererea se incuviintieza, avendu a li se trimite unele din opurile care se afla in mai multe esemplare si disponibile in bibliotec'a Asociatiunei, de asemenea si foiea Asociatiunei incependu cu Nr. 1 din acestu anu.

Nr. 40. Au incursu la comitetu

a) ca taxe:

Dela Dumitru Furduiu in Alb'a-Iuli'a pro 1887 5 fl.; Cernea Vasile in Cinculu mare pro 1886 5 fl.; Germanu Ioan din Bradu I. rat'a pro 1887 2 fl. 50 cr.; Verzea Alexie in Satulungu pro 1886 5 fl.; Bobesiu Ioanu in Boiti'a pro 1886 si 1887 10 fl.; Simonescu Leontinu Sibiiu I. rat'a pro 1887 2 fl. 50 cr.; Munteanu George Sibiiu pro 1887 5 fl.; Baritiu George Sibiiu pro 1887 5 fl.; Strajanu Michailu in Craiova pro 1886 si 1887 10 fl.; Antonelli I. in Blasiu pro 1886 5 fl.; Porutiu Ioanu Budapest'a pro 1887 5 fl.; Dr. I. Crisianu Sibiiu pro 1885 si 1886 10 fl.; Dim'a Nicolau, Hunedora pro 1885 si 1886 10 fl.; Popu Augustinu Lapusiuu ung. pro 1887 5 fl.; Munteanu Ioachimu in Gurariulu pro 1886 si 1887 10 fl.; Dr. I. Metianu in Zernesti pro 1886 si 1887 10 fl.; Garoiu Nicolau in Zernesti pro 1886 si 1887 10 fl.; Bersanu Tom'a in Derste pro 1887 5 fl.; Filipu George in Alb'a-Iuli'a pro 1887 5 fl.; Hentiu Nicolau in Seliste pro 1886 si 1887 10 fl.; D. N. Calefariu in Seliste pro 1887 5 fl.; Verzea Alexe in Satulungu pro 1887 5 fl.; Popea Victoru in Satulungu pro 1886 si 1887 10 fl.; Dr. N. Maieru in Seliste pro 1886 si 1887 10 fl.; Comanescu Iosifu in Codlea pro 1886 si 1887 10 fl.; Cretariu Ioanu in Vingardu pro 1887 5 fl.; Munteanu Ioanu in Vingardu pro 1887 5 fl.;

b) ca ajutoare au intratu la comitetu: dela Popu Stefanu in Fagarasiu 1 fl.; si dela Moldovanu Stefanu, prepositu in Lugosiu 10 fl.;

c) s'au insinuat ca membrii ordinari pro 1887 platindu tax'a de membru cu 5 fl. si pentru diploma 1 fl. cu totulu cate 6 fl. v. a. Balu Iosifu in Ilv'a mare, Aronu Iuonu in Brasiovu, Iacobu Poponeciu in Fagarasiu, Camer'a comerciala in Brasiovu si Munteanu Eftimie in Sibiiu.

— Spre sciintia, avendu membrii noi a se supune aprobarii adunarei generale a Asociatiunei.

Nr. 41. I. Aronu, invetiatoriu in Brasiovu prin adres'a dto pres. 1 Februarie a. c. cere a i se face cunoscutu, daca e admisa solvirea in rate a taceșei de membru pe viatia (Nr. 18/1887).

— In intielesulu statutelor Asociatiunei (§. 6) e membru ordinariu (pe viatia) acela, care depune odata pentru totdeun'a unu capitalu, ce aduce unu venitu de 5 fl. pe anu, e eschisa deci solvirea in rate a acesteia taxe.

Nr. 42. Fostulu secretariu II. Dr. D. P. Barcianu asterne socotel'a despre speșele de cancelarie pe anii 1882—1886, (Nr. 43/1887.)

— Se da spre censurare unei comisiuni constatatoare din Dnii Dr. Ilarionu Puscariu si Constantinu Stezariu.

Sibiiu, d. u. s.

Iacob Bolog'a m. p.,
v-presidentu.

Dr. I. Crisianu m. p.,
secr. II-lea.

Autenticarea acestui procesu verbalu se increde Dloru Dr. Puscariu, Cosm'a, Russu.

S'a cetitu si autenticatu.

Sibiiu, in 9 Martiu 1887.

Dr. I. Puscariu m. p.

I. V. Russu m. p.

P. Cosm'a m. p.

Bibliografie.

Dictionariu român-german și german-român de Sab. Pop. Barcianu, odinioară parochu gr. orientală în Resinariu asesoru consistorialu etc. În două parti. Revidatu și completatu de Dr. D. P. Barcianu. Sibiu. Institutu tipograficu, societate pe acții 1886. Prețulu exemplariului 2 fl. 50 cr. Pag. 704.

Barcianu s'a angajat să delature o lipsă de multă simțită, cându a redactatu dictionariulu de față. Pe câtu e de mare trebuința unui astfelu de dictionariu, pe atâtu de multu se și aștepta dela elu. Dela autoru nu se cerea singuru numai delaturarea lipsei simțite, ci redactarea unui dictionariu, carele, ținendu pasu cu dezvoltarea repede a limbii române se cuprinda atâtu expresiunile date uitării și reinprospetate numai din vechile comori ale limbii, câtu și cuvintele create prin circulațiune și folosite în timpul de față. A fostu unu timpu nu de multu trecut, timpul lui Constantin Negruzzi, cându limb'a română eră atâtu de seracă în comori de ale limbii și atâtu de lipsită în termeni tehnici, încatu scriitorii se împedecau în toate ramurile științei; cugetările și ideile caperau numai și nu poteu se fie potrivit investimentate. Așertiunea acésta a noastră o ilustréza mai aveau exclamatiunea scriitorului citatu mai susu, cându suspinându sub greutatea ideiloru ce i se impunea spre a le da expresiune, se aude dicéndo: „Ce o se facu, cându imi lipsescu cuvintele, ca semi aretu ideile?“ Și acumu? Dela cânteculu simplu dara fermecatoriu alu poezii populare limb'a română se ridică pe aripi până la cele mai abstracte notiuni ale filosofiei de ceteră urzire; toate notiunile ea le léga de cuvinte, imprimându fie-careia caracterulu nationalu. A sortă intréga acésta comóra de cuvinte e chemarea unui lexiconu specialu. Dacă Hașdeu în opulu seu Dictionariulu limbii istorice și populare intitulatu „Etymologicum magnum Romaniae“ nu are de cugetu a încorporá intrég'a comóra a limbii, ci numai pe „cea cernută prin escluderea neologismeloru“, procederea dinsului e corectă. O cale diametralu opusă cu cea urmata de Hașdeu a trebuitu se face Barcianu. Pentru de a-si câștigá publicu, Barcianu a trebuitu se scrie unu dictionariu, în care se se oglindeze limb'a modernă, care se recunoșca neologismii de ai sei și care se fie în stare a servi cetitoriloru dreptu călăuzu, vade-mecum.

Amu luatu cu placere a mână dictionariulu de Barcianu și si acumu, după ce ne amu împretinitu cu cuprinsulu lui, nu potemu dice alt'a, decâtu că se pôte folosi cu succesu și că servește dreptu podóba literaturii române. Cu toate acestea nu potemu retacea unele observari, care se refera mai multu la folosirea practică, la manuarea, decâtu la cuprinsulu internu alu dictionariului:

În scurt'a sa prefata comunicată în două limbi autorulu ne spune, că „deóre-ce înse dela tipărirea partii prime încóci s'a făcutu unu însemnatu pasu înainte către unificarea ortografiei în toate partile locuite de Romani, s'a ivitu mai întâiu necesitatea de a transcrie textulu român după ortografi'a fonetică moderată“.

A scrie cu ortografi'a etimologică, care are adă o valóre numai literară, nu mai are sensu, și „cei din Blăju“ facu reu,

că singuru numai din pietate țină la sistemulu etimologicu și nu respectéza rezultatele priincioșe ale propasirii.

Ei nu știu sau nu voiescu se știe, că pietatea nu se pôte considerá dreptu factoru pe terenulu științei și că pe acestu terenu decidu numai argumentele inescorabile și convingetóre, și că în fine aceia, care nu recunosc acestu principiu, se considera ca ómeni cari voru se puna stavila înaintării în știință.

De alta parte sunt și în ortografi'a fonetică o multime de licenții și cuvintele se potu scrie în cele mai diferite variațiuni, încatu nu e netemeinică observarea ingritóre a lui At. Marienescu, cându dice, că în România liberă cuvântulu „România“ se scrie în mai multu de 7 chipuri, precum: România, Romania, Romînia, Rumania, Rumunia, Romaniae, Romani'a etc. Cu împregiurarea acésta lexico-grafulu trebuie se-si facă séma, pentrucă cetitorulu pretinde unu dictionariu întocmitu astfelu, încatu se póta afla fără greutate și de odată cuvântulu cautatu. Va fi greu de aflatu d. e. cuvântulu „mădular“ dacă în dictionariu se afla în formă „médular“, de asemenea se va afla cu greu cuvântulu „măr“ fiindu indusu în dictionariu informa „măr“. Sau apoi de unde va ști laicul, carele nu e orientatu pe deplinu în variațiunile ortografiei fonetice și carele s'a ocupatu totu numai cu unu sistem, ca în dictionariulu lui Barcianu cuvintele „bîrfesc“, „bîrfic“, „bîrnaciu“, „trésălă“, „gîndesc“, „rînd“, „stîrp“, „érná“ etc. se le caute astfelu: bîrfesc, bîrfic, bîrnaciu, treaslă, gîndesc, rînd, stîrp, earnă. Ba ce e mai multu, în un'a și aceeasi tipografie „Tribun'a“ scrie „vîrf“, „sévîrșire“, „ér“ Barcianu: vîrf, sévîrșire.

Lucrulu la parere e însemnatu, elu îngreunéza înse în mesura mare folosirea dictionariului de altfelu escelentu.

Cetitoriulu impacientu se amagesce odată de două-ori la cautare, pe urma numai și numai din acésta cauză arunca la o parte dictionariulu, carui-a i-a făcutu deja sentința recomandându-lu și altor-a în acestu întielesu. Ba în neazulu seu cetitoriulu amagitu se mai pune și face în cutare fóie și o recensiu cartii, pe care o a condamnatu pentru sine în sensulu pareriloru sale, și e de prevediutu, că totu câti voru ajunge la cunoștința numitei carti, numai pe bas'a criticii facute de celu superatu, nu și-o voru procurá. Toate acestea potu atérná dela caprițiile unui cetitoriu impacientu.

Ce ar' fi trebuitu se facă autorulu, ce ar' mai puté face elu acumu pentru eschiderea unei atari eventualități?

Nu se afla dictionariu, care se nu aiba particularități, și autorulu se fie dispensatu de a da înviațiuni referitóre la folosirea aceluia.

Înviațiuni de soíulu aretatu sunt cu atâtu mai îndispensabile în dictionariulu de față, fiindu acesta scrisu în limb'a română pentru streini. În introducere ar fi trebuitu precisate principiile generale ale ortografiei și aru fi trebuitu se se traga luarea aminte a cetitoriului, care va fi mai alesu neromân și în cele mai multe cazuri diletantu, că p. e. **ă** e preschimbatu la unii dintre scriitori cu **â**, că Academi'a română scrie pe **â ê** cu **î** laudînd, cuvînt, pămînt în locu de lăudând, cuvînt, pămînt, **oa=ó** (moarte-mórte, soarte-sórte), **ea=é** (earna-érna, eară-éră) **ș=z** (șua-ziua, șeze-zece) **gi=j** (împregiur-împrejur); că adesea se schimba și **m** cu **n**, d. e.

impămîntenirea (Etyrn. magnum Motto), impămîntenirea (Barcianu), **c=ch=h** (colera, cholera, holeră), **b=p** (chibzueala-chipzueala (Barcianu). Abaterile acestea ar fi trebuitu se le premita autorulu, ilustrându-le prin exemple acomodate.

Defectulu acesta alu dictionariului s'ar potea delaturá si acum pe lãnga puçine spese, facèndu-se la introducere unu adausu sub numirea „divergentie ortografice“. La acelu locu aru fi sè se indigiteze abaterile ce ocuru in dictionariu si sè se preciseze modulu de scrisu observatu; prin acèst'a aru fi pusi toti in pòsitia de alu putea folosí, ori-care aru fi sistemulu ortografiei de care sè tinu. Aceste le spunu din esperientia.

Lips'a unui dictionariu, precum e celu de sub intrebare, adãncu simtita, nu numai din partea germaniloru ci si a maghiariloru, cà-ci, durere, nici pãna adi nu esista vre-unu dictionariu roman-maghiaru, si respãndirea lui e asigurata. Tocmai pentru acèst'a aru fi trebuitu sè se considere tóte impregiurarile, care potu se fi asigure unu cercu càtu de largu. Agitatiunea vietiei politice, scirile sensationale din viat'a sociala in anumite localitati stîrnescu adesea atentiunea chiaru si a celui mai flegmaticu cetitoru; si acesta aru dorí se scia, unde, decurge cutare sau cutare evenimentu, aru dorí si elu se scia, ce e Simeri'a, Bai'a-mare, Bai'a de Crisiu, Avrigu, Oradea-mare, Clusiu, Sibiiu, Beiusiu etc. etc.

N'aru fi fost munca superflua, daca s'ar fi primitu in circuitulu dictionariului celu puçinu numirile tieriloru, si cetatoriloru celoru mai de frunte, precum si nume de persóne.

Cá de proba amu cautatu in dictionariulu de fatia expresiuni raru folosite atãtu pe terenulu politicu càtu si pe celu scientificu, si totdeuna amu primitu deslusirile necesarie; adevèratu, cà cautatorulu neiniatatu nu va potea se o constate acèsta din caus'a defectului ortograficu mai susu atinsu. N'am aflu de alta parte in sa expresiuni, care sunt cu multu mai desu folosite, precum: vequina sau vezuina, încovieturã, scãrþiturã, liftã, tulai, şireteniã, marianã, înduplecu, îngãmfare, trisla. Dar amu aflu apoi in locul acestora din tóte trei regnele istoriei naturale cuvinte si inca in numeru, atãtu de mare, încãtu te face se intielegi, ca acèsta e specialitatea autorului si cà acesta e studiulu de predilectiune alu dènsului.

Erori de tipariu n'amu aflu afara de Eebril in locu de febril, ceca-ce in sa nu alterèza intielesulu semanandu tare intre sine literile respective.

Considerãndu, cà in Romãni'a lexico-grafia inca lasa multe de doritu si cà lucrari pregatitóre bune in directiunea acèsta nu esista, opulu lui Barcianu, care e abundantu in originalitate, si care dovedesce si o scrutare seriósa independenta, merita tóta apretiarea. Càtu privesce tipariulu celu frumosu si mare, precum si întregu modulu, cum se presenta cartea acèsta, dau dovedí despre desinteresarea si puterea de concurentia a „Institutului tipograficu in Sibiiu“ editorului aceleia. Cuprinsulu cartii dovedesce, cà autorulu are cunoscintie temeinice. Observarile nóstre fiindu apretiate, voru face, cà dictionariulu, sè se acomodeze tuturoru sistemelor ortografice si sè se póta bucurá de viitoriulu, ce cu dreptu cuvèntu fi compete.

Autorulu a adunatu pentru opulu celu mare inceputu de Haşdeu „Etyrn. magnum R.“ o multime de materialu, asia cà acestu dictionariu o se-i faca numitului eruditulu bune servitii.

Nicolau Putnoký.

Conspectulu

cãrtiloru intrate la bibliotec'a asociatiunei transilvane pentru literatur'a romãna si cultur'a poporului romãnu in decursulu anului 1886.

1. *Hurmuzaki E.* de. Documente privitóre la Istori'a Romãniloru vol. V. part. I. (1650—1699) Bucuresci 1885 si Suplementu I. vol. I. (1518—1780). Bucuresci 1886, donate de Academi'a romãna din Bucuresci.
2. *Sbier'a I.* alu lui G. Codicele Voronetiènu, donatiunea autorului.
3. *Cretiu Gr.* Critica la codicele Voronetianu Bucuresci 1886, donatiunea autorului.
4. *Stefanescu Gr.* Etimologi'a romãna Bucuresci 1885, donatiunea Academiei romãne.
5. *Quintescu N. Ch.* Ū amenintiatu cu decapitare. Bucuresci 1884. donatiunea autorului.
6. *Hurmuzaki E.* de Fragmente zur Geschichte den Rumãnen, tom. IV. Bucuresci 1885. donatiunea Academiei romãne.
7. *Academ'i'a Romãna* Analele Ser. II. tom. VII. (1884—1885) Sectiunea II. (Discursuri, memorii si notitie) Bucuresci 1886, Seri'a II. tom. VIII. (1885—1886) Sect. I. (partea administrativa si desbaterile) don. Academiei.
8. *American Geographical Society.* Bulletinu, Nr. 1. 1885. donatiunea.
9. *Az orsz. régészeti és embertani társulat évkönyve* (1879—1885). Budapesta 1886. donat.
10. *Romãni'a juna*, societatea academica. Raportu anualu 1884—1885. Vien'a 1885, donat.
11. *Gimnasiulu sup. gr. cath. romãnu Naseudu.* Raportulu 15 si 16 (1883/4 1884/5) donatiunea.
12. *Gimnasiulu sup. gr. cath. din Beiusiu.* Raportu pro 1884/5 donat.
13. *Barcianu Dr. D. P.* Lucrulu de mãna, Sibiiu 1885 (2 es.) donat. autorului.
14. *Testamentulu nou* in limb'a romãna tiparitu pe timpulu lui Rakoczi, donatu de Nicolau Bãrsanu invetiatoriu in Castau.
15. *Fagarasianu D.* si *Moldovanu S.* Geografia pentru scólele medii tom. I. Brasiovu 1886 donat. autoriloru.
16. *Fagarasianu D.* si *Moldovanu S.* Geografia pentru scólele populare romane Brasiovu 1886 donat. autoriloru.
17. *Popu Reteganulu I.* Trandafir si Vioarele, poesii populare Gherl'a 1885. donat. aut.
18. *Fagarasianu N.* Chestiunea monetara Bucuresci 1886 donatiunea autorului
19. *Dr. Crisiãnu I.* si *Putnoký N.* Gramatic'a limbei maghiare, Sibiiu 1885 donat. autor.
20. *Dr. Crisiãnu I.* si *Putnoký N.* Carte de cetire maghiara cu o introducere in sintacs'a limbei maghiare, Sibiiu, 1886. donat. aut.
21. *Albin'a* institutul de creditu si economii: Raportu despre a 13 adunare generala. Sibiiu 1886. donata.
22. *Petri Vas.* Legendaru, part. I. editiunea III. Brasiovu—1885 donatiunea autorului.
23. *Petri Vas.* Noulu-Abecedaru romanu editiunea IV. Sibiiu 1885 cu manuducere, donatiunea autorului.

24. *Meitani G. G.* Studii asupra constituției Romanilor Fasc. IX. X. București 1884, 1885 donat. autorului.
25. *Densusianu N.* Monumentele pentru Istoria țării Făgărașului București 1885 donat. autorului.
26. *Densusianu N.* Note critice asupra scrierei dlui Xenopolu „Teoria lui Rösler“. București 1885 donatiunea autorului.
27. *Actele conferinței electorale a repres. aleg. romane din Ungaria și Transilvania ținută în Sibiu la 1. 2. 3. Iunie 1884.* Sibiu 1884, (3 exemplare) donatiune.
28. *Dr. Pacurariu Stefanu.* Romanii și Universitatea fondului regiunii Sibiu 1885, donat. autorului.
29. *Borgovanu V. Gr.* Indreptariu teoretic și practic pentru „Invetiammentulu intuitiv“ Gherla 1885 donat. aut.
30. *Moianu G.* Economia câmpului și gradinaritul pentru școlile populare. Brașov 1886 donatiunea autorului.
31. *Siebener-Commission Bericht über die Untersuchung der volkswirth. Lage des Hermannstädter Comitates.* Herm. 1886 (9 exemplare) donatiune.
32. *Verhandlungs-Protocolle der General-Versammlung der sächs. Universität und der Siebenrichter pro 1884 et 1885 Hermannstadt 1885/1886 donatiunea.*
33. *Archiv des Vereins f. Siebb. Landeskunde* 19 Band 3. Heft und 20 Band 1. Hermannstadt 1884/5 donatiune.
34. *Hașdeu P.* Etymologicum Magnum Romaniae fasc. 1. 2. 3. București donatiune.
35. *Oficina de Estadistica* Informe, Guatemala 1885 donat
36. *Biblioteca nazionale centrale di Firenze: Bollettino delle pubblicazioni italiane* 1886 fasc. 1—11, și 13—19 donat.
37. *Biblioteca naz. centr. Vittorio Emanuele di Rom'a.* Bollettino delle opere moderne straniere 1886. fasciclu 1—4 donatiune.
38. *Societatea geografică română,* Buletinul anual 1885 tom. II. și III. București 1885 donatiune.
39. *Metastasio P.* opere Londr'a 1782 10 tom. donatiune.
40. *Bossuet.* Discours sur L. Historie universelle, Paris 1842. I. tom. donatiune.
41. *Almanach,* mag. tud. akad. pro 1885 și 1886 donat. Academiei magh. de științe din Budapeșta.
42. *Academie der Wissenschaften in Wien:*
- I. a) Sitzungsberichte Jahrg. 1882 Bd. 100 1. 2. H. Bb. 1 Hft.
 b) „ 1 Abth. Nr. 1—3, 4—5.
 c) „ 2 „ „ 3, 4—5, 6.
 d) „ 3 „ „ 1—2, 3—5, 6—7.
 e) Register X.
 f) Archiv Bd. 64 erste Hälfte.
- II. a) Sitzungsberichte Jahrg. 1884 107 Bd. 1. 2. Heft.
 „ 1884 108 „ 1. 2. 3. „
 „ 1885 109 „ 1. 2. „
 b) „ 1 Abth. (1884) Nr. 6—7, 8—10.
 „ (1885) „ 1—4.
 c) „ 2 „ 1884 Nr. 6—7, 8, 9, 10.
 „ 1885 „ 1—2, 3.
 d) „ 3 „ 1884 „ 3—5, 6—7, 8—10.
 „ 1885 „ 1—2.
- e) Register XI.
 f) Denkschriften Bd. 48, 49.
 g) Archiv Bd. 66. H. 1. 2. u. Bd. 67 H. 1 donate de „Akademie der Wissenschaft“ din Viena.
43. *Magy. tud. Akademia:*
- a) Értesítő 1884 $\frac{5}{7}$, 1885 $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{6}$, 1886 $\frac{1}{4}$.
 b) Emlékbeszédok II. $\frac{3}{9}$, III. $\frac{1}{10}$ IV. 1.
 c) Nyelvtudományi értekezések XI. $\frac{11}{12}$, XII. $\frac{1}{12}$, XIII. $\frac{1}{8}$.
 d) Nyelvtudományi közlemények XVIII. $\frac{2}{3}$ XIX., $\frac{1}{3}$, XX. 1.
 e) Nyelveléktár XIII.
 f) Történet tud. értek XI. $\frac{1}{7}$, XII. $\frac{1}{10}$, XIII. $\frac{1}{3}$, Reg. ad XII.
 g) Társadalmi értek VII. $\frac{8}{10}$, VIII. $\frac{1}{6}$, 8. 9. Reg. ad VII.
 h) Nemzetgazdasági ért. II. 6.
 i) Vázlatok a magy. tud. akad. félszázados történetéből 1831—1881.
 k) Könyvjegyzék a magy. tud. akad. kiadványairól 1830—1885.
 l) Természettud. értek XIV. $\frac{2}{9}$, XV. $\frac{1}{19}$, XVI. 2. 3.
 m) Matematikai értek XI. $\frac{1}{10}$, XII. $\frac{1}{11}$.
 n) Mathem. és természettud. értesítő III. $\frac{6}{9}$, IV. $\frac{1}{9}$, donate de „Magy. tud. Akadémia“ din Budapeșta.
44. *Literarisches Centralblatt pro 1886* procurata de asociație
45. „Telegrafulu romanu“ pro 1886 donatiune.
46. „Gazet'a Transilvaniei“ pro 1886 donatiune.
47. „Familia“ pro 1886 donatiune.
48. „Amiculu Familiei“ pro 1886 donatiune.
49. „Gazet'a saténului“ pro 1886 donatiune.
50. „Romänische Revue“ pro 1886 donatiune.
51. „Luminatoriulu“ dtto. Sibiu, 1 Martie 1887.

Dr. I. Crisanu,
 bibliotecariulu asociației.

Școl'a superiöra de fetie din Sibiu.

(Continuare din Nr. 3—4.)

Transportu din Nr. 3—4: 6879 fl. 08 cr., 200 fl. în obligațiuni, 932 fl. 43 cr. în libelu de depuneri.

Pentru școl'a de fete în urmă a apelului a mai încursu dela comun'a politică Muresiu Gheji 1 fl. 90 cr.; din lad'a bisericii 1 fl.; dela Nicolae Simonfi, preotu 1 fl.; Ignatu Germanu, primariu 50 cr.; Ioan Nicoara, invetiatoriu 70 cr.; Demetrie Comanu, cantoru 50 cr.; Nechiforu Hoparsianu, economu 10 cr.; Ioan Birisa, economu 10 cr.; Emanuilu Gabudeanu, economu 10 cr.; toti din comun'a susnumita. Sum'a 5 fl. 90 cr.

Sum'a totală 6884 fl. 98 cr.; în obligațiuni 200 fl.; în libele de depuneri 932 fl. 43 cr.

Comitetulu Asociației transilvane pentru literatur'a română și cultur'a poporului român.